

ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ

KPSS/1-AB-PÖ/2006

1. 4857 sayılı İş Kanunu'na göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İşçi çalıştıran, gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren denir.
- B) İşveren vekilinin, bu sıfatla işçilere karşı işlem ve yükümlülüklerinden doğrudan işveren sorumludur.
- C) İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir.
- D) Dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri gibi eklentiler işyerinden sayılmaz.
- E) İşveren vekilliği sıfatı, işçilere tanınan hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

2. 4857 sayılı İş Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi fesih için geçerli bir sebep oluşturur?

- A) İşçinin sendikaya üye olması
- B) İşyerinde yeni çalışma yöntemlerinin uygulanması
- C) İşçinin işyeri sendika temsilciliği yapması
- D) İşçinin sözleşmeden doğan haklarını takip için işveren aleyhine adli makamlara başvurusu
- E) İşçinin mevzuattan doğan haklarını takip için işveren aleyhine idari makamlarda başlatılmış sürece katılması

3. 45 kişinin çalıştığı bir işyerinde 2 yıldır devam eden belirsiz süreli iş akdini haklı nedenle fesheden işçi,

- I. kıdem tazminatı
- II. ihbar tazminatı
- III. kötü niyet tazminatı

haklarından hangilerini talep edebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma zorunluluğu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu zorunluluk, 50 veya daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde uygulanır.
- B) Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin toplam oranı % 6'dır.
- C) Bu kapsamda eleman istihdamında, işyerinin işçisi iken sakatlananlara, terör mağduru olanlara veya eski hükümlülere öncelik tanınır.
- D) Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde, yalnızca belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır.
- E) Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Sendika üyeliği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir işyerindeki işçiler yardımcı işte çalışsalar bile ancak işyerinin bağlı olduğu işkolunda kurulu sendikaya üye olabilirler.
- B) İşçi sendikasına işçinin ödeyeceği aylık üyelik aidatı tutarı, bir günlük çıplak ücretini geçemez.
- C) Birden çok sendikaya üye olunması halinde önceki üyelikler geçersizdir.
- D) İşveren sendikasına işverenin ödeyeceği aylık üyelik aidatı tutarı, işyerinde işçilere ödediği bir günlük çıplak ücretleri toplamını geçemez.
- E) İşçi sendika veya konfederasyonlarının yönetim, denetleme ve disiplin kurullarında görev almalarından dolayı işyerinden ayrılan işçilerin, bu göreve getirildikleri anda üyesi buldukları sendikalardaki üyelik sıfatları devam eder.

6.

- I. Yazılı yapılan iş sözleşmeleri damga vergisi ile her çeşit resim ve harçtan muaftır.
- II. Süresi bir yıldan az olan iş sözleşmelerinin yazılı şekilde yapılması zorunludur.
- III. İşveren, yazılı sözleşme yapılmayan hallerde Bölge Çalışma Müdürlüğüne işçinin çalışma koşullarını gösteren bir belge göndermek zorundadır.

4857 sayılı İş Kanunu'na göre iş sözleşmelerinin şekli konusunda yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

7. 4857 sayılı İş Kanunu'na göre deneme süresi, toplu iş sözleşmesi ile kaç aya kadar uzatılabilir?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7
- E) 8

8. Toplu iş sözleşmeleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplu iş sözleşmesi yazılı olarak yapılmadıkça geçerli değildir.
- B) Bireysel iş sözleşmesinde düzenlenmeyen hususlarda toplu iş sözleşmesindeki hükümler uygulanır.
- C) Toplu iş sözleşmesinin süresi, sözleşmenin imzalanmasından sonra taraflarca uzatılabilir.
- D) Toplu iş sözleşmesinde hizmet akitlerine aykırı hükümlerin bulunması halinde hizmet akdinin işçi lehindeki hükümleri geçerlidir.
- E) Her ne sebeple olursa olsun sona eren toplu iş sözleşmesinin hizmet akdine ilişkin hükümleri, yeni toplu iş sözleşmesi yürürlüğe girinceye kadar hizmet akdi hükmü olarak devam eder.

9. Toplu iş sözleşmelerinden yararlanma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplu iş sözleşmesinin imza tarihinden sonra taraf sendikaya üye olanlar, üyeliklerinin taraf işçi sendikasıyla işverene bildirildiği tarihten itibaren toplu iş sözleşmesinden yararlanırlar.
- B) Toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihte taraf işçi sendikasına üye bulunup da ayrılanların toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmeleri, taraf işçi sendikasına dayanışma aidatı ödemelerine bağlıdır.
- C) Toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihte taraf sendikaya üye olanlar, yürürlük tarihinden itibaren toplu iş sözleşmesinden yararlanırlar.
- D) Toplu iş sözleşmesinin imza tarihinde taraf işçi sendikasına üye bulunup da çıkarılanlar, taraf işçi sendikasına dayanışma aidatı ödeseler dahi toplu iş sözleşmesinden yararlanamazlar.
- E) Toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından sonra işyerine giren, ancak taraf sendikaya üye olmayanlar, dayanışma aidatı ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanabilirler.

10. Toplu iş sözleşmesinin teşmili ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Teşmil kararı, Bakanlar Kurulu tarafından verilir.
- B) Teşmil edilen toplu iş sözleşmesinin sona ermesi ile teşmil kararı ortadan kalkmaz.
- C) Bakanlar Kurulu, gerekli gördüğü zaman gerekçesini de açıklayarak teşmil kararnameini yürürlükten kaldırabilir.
- D) Toplu iş sözleşmesinin, tarafların hak ve borçlarını düzenleyen hükümleri ile özel hakeme başvurma hakkındaki hükümleri teşmil edilemez.
- E) Yetki için başvurulduktan sonra yetki sorunu çözülmünceye kadar yetki kapsamına giren işyerleri için teşmil kararı alınamaz.

11. Aşağıdakilerden hangisi sosyal güvenliğin temel amaçlarından biri değildir?

- A) Bireye ekonomik güvence sağlamak
- B) Sosyal risklerin ortaya çıkışını önlemek
- C) Bireyin kişiliğini geliştirmek
- D) Sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerini yaşama geçirmek
- E) Bireysel adaleti sağlamak

12. Dağıtım yöntemiyle finanse edilen bir sosyal güvenlik sisteminde emeklilik gelir düzeyinin belirlenmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Çalışanın medeni durumu
- B) Ücret düzeyindeki değişimler
- C) Demografik yapı
- D) İstihdama katılma oranı
- E) Emeklilik yaşı

13. Aşağıdakilerden hangisi fon biriktirim yönteminin uygulanabilirliği açısından sorun yaratır?

- A) Ekonomik büyüme
- B) Nüfus artışı
- C) Enflasyon
- D) Tasarruf düzeyinde artış
- E) Gelir düzeyinde artış

14. SSK'ya tabi kadın sigortalıların doğum öncesi ve doğum sonrası iş göremezlik ödeneklerinden yararlanma süresi toplam kaç haftadır?

- A) 10
- B) 12
- C) 14
- D) 16
- E) 18

15. Aşağıdakilerden hangisi, kısa çalışma ödeneğinden yararlanma koşulları arasında yer almaz?

- A) İşyerinde genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle haftalık çalışma süresinin geçici olarak 1/3 oranında azaltılmış olması
- B) Faaliyetin kısmen veya tamamen durmasına neden olan sebeplerin en az 3 hafta sürmüş olması
- C) İşin, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olması
- D) Kısa çalışmanın başladığı tarihte, işçilerin 4447 sayılı Kanun hükümlerine göre işsizlik ödeneğine hak kazanmış olması
- E) Faaliyeti tamamen veya kısmen durduran işverenin talebinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına uygun bulunması

16.

- I. Hastalık
- II. Analık
- III. İş kazası ve meslek hastalığı
- IV. Yaşlılık, malullük, ölüm

506 sayılı Kanun'a tabi bir işte tekrar çalışmaya başlayan ve sosyal güvenlik destek primine tabi olanlara yukarıdaki sigorta kollarından hangilerinin hükümleri uygulanır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) III ve IV

17. Aşağıdakilerden hangisi özel emeklilik programlarının işlevleri arasında yer almaz?

- A) Çalışanların emeklilik dönemlerini finanse etmesini sağlamak
- B) Uzun dönemli tasarruf düzeyini artırmak
- C) Sermaye piyasasının derinleşmesine katkıda bulunmak
- D) Gelir dağılımını iyileştirmek
- E) Yeni finansal kurumların gelişmesine katkıda bulunmak

18. Aşağıdakilerden hangisi Bismarkçı sosyal sigorta modelinin etkili olabilmesi için gerekli koşullardan biri değildir?

- A) Esnek çalışma biçimlerinin yaygın olması
- B) İşgücünün çoğunluğunun düzenli ücretli istihdamda olması
- C) Ücretlilerin ekonomik olarak aktif işgücüne katılma oranının yüksek olması
- D) Kentleşme oranının yüksek olması
- E) Kişi başına gelirin yüksek olması

19. Aşağıdakilerden hangisi faal nüfusun büyüklüğünü doğrudan belirleyen etkenlerden biridir?

- A) İşgücünün verimliliği
- B) Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı
- C) Sermaye stokunun büyüklüğü
- D) İşsizliğin seviyesi
- E) İşgücü talebi

20. Aşağıdakilerden hangisi bağımlılık oranını doğrudan etkileyen bir unsur değildir?

- A) Nüfusun yaş yapısı
- B) Üretici nüfus
- C) Tüketici nüfus
- D) Faal olmayan nüfus
- E) Faal nüfusun niteliği

21. Neoklasik kurama göre, işgücü piyasasında oluşabilecek işsizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gizli işsizlik
- B) Konjonktürel işsizlik
- C) Teknolojik işsizlik
- D) İradi işsizlik
- E) Talep yetersizliğinden kaynaklanan işsizlik

22. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye İş Kurumunun görevlerinden biri değildir?

- A) Maliye politikaları yürütmek
- B) İşsizlik sigortası ödemelerini yapmak
- C) Meslek danışmanlığı hizmetleri vermek
- D) İş kurma eğitimi düzenlemek
- E) Meslek geliştirme kursları düzenlemek

23. Post-fordist üretim sürecinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Esnek üretim
- B) Esnek uzmanlaşma
- C) Stoklama
- D) İnsan kaynakları yönetimi
- E) Tam zamanında üretim

24. Aşağıdakilerden hangisi bireysel işgücü arzında belirleyici etkenlerden biri değildir?

- A) Boş zaman tercihi
- B) Ücret seviyesi
- C) Ücret dışı gelir düzeyi
- D) İşsizlik seviyesi
- E) Mal ve hizmet arzı

25. Aşağıdakilerden hangisi işgücü piyasasında tabakalaşmaya yol açmaz?

- A) Ayrımcılık
- B) Güvenceli istihdamın yaygınlaşması
- C) Teknolojik gelişme
- D) Beşeri sermaye yatırımının düşük olması
- E) Eğitimde fırsat eşitsizliği

26. Aşağıdakilerden hangisi Keynes'in savunduğu görüşlerden biri değildir?

- A) İşsizlik, toplam talep yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.
- B) Efektif talep, istihdam seviyesini belirler.
- C) Parasal ücretler tam esnekler.
- D) Emek arzı parasal ücretin bir fonksiyonudur.
- E) Tam istihdamı sağlamada bütçe politikaları etkilidir.

27. Klasik iktisatçıların işsizlikle ilgili otomatik dengeye ilişkin görüşleri aşağıdakilerin hangisine dayanmaktadır?

- A) Say'in Mahreçler Yasası
- B) Malthus'un Nüfus Teorisi
- C) Smith'in Net Avantajlar Teorisi
- D) Ricardo'nun Bölüşüm Teorisi
- E) Lassalle'in Tunç Yasası

28. Aşağıdakilerden hangisi "enflasyonu hızlandırmayan işsizlik oranı" olarak nitelendirilir?

- A) Doğal işsizlik
- B) Gizli işsizlik
- C) Teknolojik işsizlik
- D) Konjonktürel işsizlik
- E) Yapısal işsizlik

29. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye’de işgücü piyasasının günümüzdeki özelliklerinden biri değildir?

- A) İkili bir yapıya sahip olması
- B) Tarımsal istihdamın önemli bir paya sahip olması
- C) Kayıtdışı istihdamın önemli bir sorun olması
- D) İşgücüne katılımın gelişmiş ülkelere göre düşük olması
- E) Ücretsiz aile işçiliğinin toplam istihdam içinde en yüksek paya sahip olması

30. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Sosyal Politikasının araçlarından biri değildir?

- A) Avrupa İstihdam Stratejisi
- B) Avrupa Sosyal Fonu
- C) Avrupa İş Hareketliliği Portalı
- D) Avrupa Büyüme Stratejisi
- E) Avrupa Asgari Ücret Belirleme Forumu

31. Avrupa Birliğinde 2000’li yıllar için belirlenen Sosyal Koruma Sistemleri aşağıdakilerden hangisini kapsar?

- A) Sosyal politika uygulamalarında kamu finansmanının payının artırılması
- B) Sigorta sistemlerinin sürdürülebilir kılınması
- C) Sendikal alanda kazanılmış hakların üye devletlere karşı korunması
- D) Toplu işten çıkarmalarda sendika denetiminin sağlanması
- E) Aile hekimliği sisteminin kamu sorumluluğuna alınması

32. Aşağıdakilerden hangisi “korporatizm” kavramını açıklamaktadır?

- A) Özellikle tarımsal kesimlerin ağırlık taşıdığı ekonomilerde geniş çaplı toplumsal ve hukuksal reformlarla bu kesimlere destek sağlanması
- B) Özel girişimcilik ve mülkiyetin dokunulmazlığına gölge düşürmeden ekonomide devlet müdahaleciliğini öneren ideolojik yaklaşım
- C) Sivil toplumun örgütlü bir biçim almış çıkarlarıyla devletin karar alma yapılarını birbirine bağlayan temsil sistemi
- D) Referandumlara ve katılıma dayalı yönetimler ile kurulmuş popülist demokrasi sistemi
- E) Toplumsal güçlerin yeni bir düzen kurma konusunda birliğini oluşturan siyasal hareket

33. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de 2000’li yıllarda yasal değişim sürecine girmiş sosyal politika alanlarından biri değildir?

- A) Sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme düzeni
- B) Bireysel iş hukuku düzenlemeleri
- C) Sosyal güvenlik sistemi
- D) Kamu personel rejimi
- E) Asgari ücret belirleme sistemi

34. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de, 1960-1971 döneminde sendikal hareketle bağlantılı olarak kurulmuş örgütlenmelerden biri değildir?

- A) Türkiye İşçi Partisi
- B) Türkiye Çalışanlar Partisi
- C) Sendikalar Arası Dayanışma Komitesi
- D) İşçi Temsilcileri Meclisi
- E) İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

35. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası sosyal politikanın öncüleri arasında sayılmaz?

- A) R. Owen
- B) J. A. Blanqui
- C) L. R. Villerme
- D) S. Gompers
- E) D. Maniska

36. Aşağıdakilerden hangisi, vasıflı işgücünün uluslararası göçüne yol açan etmenler arasında sayılamaz?

- A) Üretim süreçlerinde ortaya çıkan yeni teknolojilerin işgücü talebi yaratması
- B) Ülkeler arasındaki iktisadi eşitsizliğin küreselleşme süreciyle artması
- C) Ülkelerin yüksek eğitim sistemlerindeki yaklaşma
- D) Daha önceden göç etmiş aile üyelerine katılım
- E) Gelişmiş ülkelerde kariyer ve bilimsel çalışma olanaklarının daha fazla olması

37. Aşağıdaki kavramlardan hangisi, çalışma yaşamında kadınların kariyer ilerlemesindeki sınırını açıklamak için kullanılır?

- A) Cam tavan
- B) Pozitif ayrımcılık
- C) Duygusal saldırı
- D) Ataerkillik
- E) Cinsiyet eşitsizliği

38. Kitlesele tüketimle bağlantılı olarak kitlesele üretim sistemine ne ad verilmektedir?

- A) Taylorizm
- B) Bilimsel yönetim
- C) Fordizm
- D) Toyotaizm
- E) Tam zamanında üretim

39. Aşağıdakilerden hangisi bireyin, kendisini zorlayan fiziksel ya da psikolojik bir uyarıcıya karşı geliştirdiği, uyum sağlamaya yönelik tepki olarak tanımlanabilir?

- A) Risk alma
- B) Öğrenilmiş çaresizlik
- C) Yanılsama
- D) Çatışma
- E) Stres

40. Çalışanın işine, iş ortamına ya da iş arkadaşlarına yönelik duygu, düşünce ve davranışlarının sonucu olarak ortaya çıkan, işlerine yönelik olumlu içsel değerlendirmelerine ne ad verilir?

- A) İş zenginleştirme
- B) İş doyumu
- C) İş performansı
- D) İşe güdülenme
- E) İş analizi

ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

6. β katsayıları EKK tahmin edicisi ile tahmin edildiğinde hata terimi tahmini $\hat{u}_i$ ile ilgili olarak aşağıdaki sonuçlardan hangisi geçerlidir?

A) Sabit varyans (homoskedasticity) varsayımı geçerli değilse, $\sum_1^n \hat{u}_i > 0$

B) Çoklu bağıntı (multicollinearity) yoksa, $\sum_1^n \hat{u}_i Y_i = 0$

C) Sabit terim β_1 denklemde yer aldığına göre,
 $\sum_1^n \hat{u}_i > 0$

D) Sabit terim β_1 denklemde yer aldığına göre,
 $\sum_1^n \hat{u}_i^2 = 0$

E) Sabit terim β_1 denklemde yer aldığına göre,
 $\sum_1^n \hat{u}_i = 0$

7. $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \dots + \beta_k X_{ik} + u_i$ denkleminin düzeltilmemiş determinasyon katsayısı R^2 ve düzeltilmiş determinasyon katsayısı $\bar{R}^2$ ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

$\left[r(Y_i, \hat{Y}_i), Y_i \text{ ile } Y_i \text{ nin tahmini } \hat{Y}_i \text{ arasındaki korelasyon katsayısıdır.} \right]$

A) Denklemdaki açıklayıcı değişken sayısı artınca, $\bar{R}^2$ değeri düşebilir.

B) Denklemdaki açıklayıcı değişken sayısı artınca, $\bar{R}^2$ değeri düşebilir.

C) Genellikle $R^2 > \bar{R}^2$ dir.

D) Denklemda içsel bağıntı (autocorrelation) sorunu varsa, $\bar{R}^2$ değeri yukarı sapmalıdır (upward biased).

E) $R^2 = \left[r(Y_i, \hat{Y}_i) \right]^2$ eşitliği her durumda geçerlidir.

8. $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \dots + \beta_k X_{ik} + u_i$ denklemi için oluşturulan $H_0 : \beta_2, \beta_3, \dots, \beta_k = 0$ hipotezi, aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlama gelir?

A) $H_0 : R^2 = 0$

B) $H_0 : \beta_1 = 0$

C) $H_0 : E(u_i) = 0$

D) $H_0 : \beta_2 + \beta_3 + \dots + \beta_k = 0$

E) $H_0 : \text{Var}(u_i) = 0$

9. Aşağıdaki iki denklemden birincisi sınırlanmış (restricted), ikincisi sınırlanmamış (unrestricted) denklemdir:

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \dots + \beta_k X_{ik} + u_i$$

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \dots + \beta_k X_{ik} + \theta_1 Z_{i1} + \theta_2 Z_{i2} + v_i$$

Bu denklemlerin EKK yöntemi ile tahmininden $\hat{\beta}_j, \hat{\theta}_1, \hat{\theta}_2, \hat{u}$ ve $\hat{v}$ gibi tahminler bulunmuştur.

$H_0 : \theta_1 \text{ ve } \theta_2 = 0$ hipotezini sınamak için aşağıdaki istatistiklerden hangisi uygundur?

A) $t = \frac{(\hat{\theta}_1 + \hat{\theta}_2 - 0)}{\sqrt{\text{Var}(\hat{\theta}_1) + \text{Var}(\hat{\theta}_2)}}$

B) $\chi^2 = \text{Var}(\hat{\theta}_1) + \text{Var}(\hat{\theta}_2)$

C) $F = \frac{(\sum \hat{u}_i^2 - \sum \hat{v}_i^2) / 2}{\sum \hat{v}_i^2 / (n - k - 2)}$

D) $F = \frac{(\hat{\theta}_1 + \hat{\theta}_2 - 0)^2 / 2}{(\text{Var}(\hat{\theta}_1) + \text{Var}(\hat{\theta}_2)) / (n - k - 2)}$

E) $F = \frac{\sum \hat{v}_i^2 / (n - k - 2)}{\sum \hat{u}_i^2 / (n - k)}$

10. – 12. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \beta_3 X_{i3} + \beta_4 X_{i4} + u_i$ denklemi 63 veri ile EKK yöntemi kullanılarak aşağıdaki gibi tahmin edilmiştir. Katsayı tahminleri ile F ve χ^2 istatistiklerinin altında parantez içindeki değerler, bunlar için hesaplanmış p-değerleridir.

$$(F \text{ istatistiği } F = \frac{(R^2)(n-k)}{(1-R^2)(k-1)}, \chi^2$$

istatistiği ise hata teriminin normal dağılımı için hesaplanmıştır.)

$$\hat{Y} = -0,063 + 1,219X_2 + 0,288X_3 - 0,002X_4$$

(0,220) (0,0039) (0,116) (0,0004)

$$R^2 = 0,242 \quad F = 6,302 \quad \chi^2 = 4,460$$

(0,001) (0,111)

10. %5 anlamlılık düzeyinde (I) $H_0 : \beta_j = 0$; $j = 1, 2, 3, 4$ ve (II) $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ hipotezleri sınanıldığında aşağıdaki sonuçlardan hangisi geçerli olur?

- A) $H_0 : \beta_2 = 0$ ve $H_0 : \beta_4 = 0$ ret;
 $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ kabul edilir.
- B) $H_0 : \beta_1 = 0$ ve $H_0 : \beta_3 = 0$ ret;
 $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ kabul edilir.
- C) $H_0 : \beta_1 = 0$ ve $H_0 : \beta_3 = 0$ ret;
 $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ da reddedilir.
- D) $H_0 : \beta_2 = 0$ ve $H_0 : \beta_4 = 0$ kabul;
 $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ da kabul edilir.
- E) $H_0 : \beta_1 = 0$ ve $H_0 : \beta_3 = 0$ kabul;
 $H_0 : \beta_2, \beta_3$ ve $\beta_4 = 0$ reddedilir.

11. % 5 anlamlılık düzeyinde " $H_0 : u_i$ normal dağılmıştır." hipotezi sınanıldığında aşağıdaki sonuçlardan hangisi geçerli olur?

- A) Hipotez kabul edilir ve t istatistikleri güvenilir değildir.
- B) Hipotez kabul edilir ve t istatistikleri güvenilirirdir.
- C) Hipotez kabul edilir ve F istatistikleri güvenilir değildir.
- D) Hipotez reddedilir ve F istatistikleri güvenilir değildir.
- E) Hipotez reddedilir ve F istatistikleri güvenilirirdir.

12. $H_0 : \beta_2 + \beta_3 > 1,8$ hipotezini t istatistiği ile sınavabilmek için hesaplanan t değeri -0,66 dir.

Bu değeri bulabilmek için yukarıdaki tahmin sonuçlarına ek olarak hangi bilgilere gerek vardır ve t istatistiğinin % 5 e karşılık gelen tablo değeri 1,67 iken bu hipotezin sınav sonucunu nedir?

- A) $\text{Var}(\beta_2)$, $\text{Var}(\beta_3)$ ve $\text{Cov}(\beta_2, \beta_3)$ bilgilerine gerek vardır ve hipotez kabul edilir.
- B) $\text{Var}(\beta_1)$, $\text{Var}(\beta_2)$ ve $\text{Var}(\beta_3)$ bilgilerine gerek vardır ve hipotez kabul edilir.
- C) $\text{Var}(\beta_2)$ ve $\text{Var}(\beta_3)$ bilgilerine gerek vardır ve hipotez reddedilir.
- D) $\text{Var}(\beta_2)$, $\text{Var}(\beta_3)$ ve $\text{Cov}(\beta_1, \beta_4)$ bilgilerine gerek vardır ve hipotez kabul edilir.
- E) $\text{Var}(\beta_2)$, $\text{Var}(\beta_3)$ ve $\text{Cov}(\beta_2, \beta_3)$ bilgilerine gerek vardır ve hipotez reddedilir.

13. $g_t = \beta_1 + \beta_2 y_t + \beta_3 (yK) + u_t$ denklemi Türkiye'nin 1988:1-2004:4 dönemine ilişkin 3 aylık verileriyle tahmin edilmiş ve aşağıdaki sonuçlar alınmıştır. Burada g GSYH büyüme oranı, y toplam yatırım harcamasındaki değişme oranı, K ise 2001:1-2001:4 döneminde 1, diğer dönemlerde 0 değeri alan kukla (dummy) değişkendir. Parantez içindekiler katsayıların p -değerleridir.

$$\hat{g}_t = 0,028 + 0,262y_t + 0,048(yK)_t$$

(0,000) (0,000) (0,044)

Bu sonuçlara göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sabit terim 2001 yılında 0,076, diğer dönemlerde 0,028 dir.
- B) Sabit terim 2001 yılında 0,290, diğer dönemlerde 0,028 dir.
- C) Yatırımın büyümeye etkisi 2001 yılında 0,290 puan, diğer dönemlerde 0,262 puandır.
- D) Yatırımın büyümeye etkisi 2001 yılında 0,310 puan, diğer dönemlerde 0,262 puandır.
- E) Yatırımın büyümeye etkisinde 2001 yılında % 5 anlamlılık düzeyinde bir farklılık olmamıştır.

14. Aşağıdaki denklemde, c özel tüketim harcamasındaki yüzde değişme, g GSYH deki yüzde değişme, D4 dördüncü mevsimlerde 1, diğer mevsimlerde 0 değerini alan kukla değişkendir.

$$\hat{c}_t = -0,002 + 0,886g_t + 0,201c_{t-1} - 0,010D4$$

Bu sonuçlara göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Gelir değişmesinin özel tüketim değişmesi üzerindeki etkisi her mevsimde 0,876 puandır.
- B) Gelir değişmesinin özel tüketim değişmesi üzerindeki etkisi dördüncü mevsimlerde 0,876 puandır.
- C) Sabit terim her mevsimde -0,002 dir.
- D) Sabit terim dördüncü mevsimlerde 0,201 dir.
- E) Sabit terim dördüncü mevsimlerde -0,012, diğer mevsimlerde -0,002 dir.

15. VE 16. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

$Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{t2} + \dots + \beta_k X_{tk} + u_t$ denklemi $t = 1, 2, \dots, n$ adet veri ve EKK yöntemi ile tahmin edilmiş ve $\hat{\beta}_1, \hat{\beta}_2, \dots, \hat{\beta}_k$ tahminleri elde edilmiştir.

15. Y nin n+i dönemi için öngörüsü $\hat{Y}_{n+i}$ nasıl bulunur?

- A) $\hat{Y}_{n+i} = \hat{\beta}_1 + \hat{\beta}_2 X_{n+i,2} + \dots + \hat{\beta}_k X_{n+i,k}$
- B) $\hat{Y}_{n+i} = \hat{\beta}_1 + \hat{\beta}_2 X_{n,2} + \dots + \hat{\beta}_k X_{n,k}$
- C) $\hat{Y}_{n+i} = \hat{\beta}_2 X_{n+i,2} + \dots + \hat{\beta}_k X_{n+i,k}$
- D) $\hat{Y}_{n+i} = \hat{\beta}_2 X_{n,2} + \dots + \hat{\beta}_k X_{n,k} + Y_{n+i-1}$
- E) $\hat{Y}_{n+i} = \hat{\beta}_1 + \hat{\beta}_2 X_{n+i,2} + \dots + \hat{\beta}_k X_{n+i,k} + Y_{n+i-1}$

16. Öngörü hatasının standart hatası S_f dir. Öngörü hatasının S_f ye oranı t dağılımlıdır ve t tablo değeri $t_{(1-\alpha/2), n-k}$ dir.

Bu durumda $\hat{Y}_{n+i}$ için güven aralığı (confidence interval) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\hat{Y}_{n+i} - S_f \leq Y_{n+i} \leq \hat{Y}_{n+i} + S_f$
- B) $\hat{Y}_{n+i} - S_f / t_{(1-\alpha/2), n-k} \leq Y_{n+i} \leq \hat{Y}_{n+i} + S_f / t_{(1-\alpha/2), n-k}$
- C) $\hat{Y}_{n+i} - t_{(1-\alpha/2), n-k} S_f \leq Y_{n+i} \leq \hat{Y}_{n+i} + t_{(1-\alpha/2), n-k} S_f$
- D) $\hat{Y}_{n+i} - t_{(1-\alpha/2), n-k} \leq Y_{n+i} \leq \hat{Y}_{n+i} + t_{(1-\alpha/2), n-k}$
- E) $\hat{Y}_{n+i} - t_{(1-\alpha/2), n-k} / n + i \leq Y_{n+i} \leq \hat{Y}_{n+i} + t_{(1-\alpha/2), n-k} / n + i$

Diğer sayfaya geçiniz.

17. $u_t = \rho_1 u_{t-1} + \rho_2 u_{t-2} + e_t + \lambda_1 e_{t-1} + \lambda_2 e_{t-2}$ denklemi ile hata terimi u için bir içsel bağıntı süreci verilmiştir. e_t klasik varsayımları sağlayan bir başka hata terimi, $\rho_1, \rho_2, \lambda_1$ ve λ_2 katsayılarıdır.

Bu denklem nasıl bir içsel bağıntı süreci tanımlamaktadır?

- A) AR (AutoRegressive) süreci; AR(2)
 B) MA (Moving Average) süreci; MA(2)
 C) ARMA süreci; ARMA(0, 2)
 D) ARMA süreci; ARMA(2, 2)
 E) ARMA süreci; ARMA(2, 1, 2)

18. Aşağıdaki denklem üç aylık 60 veri ile tahmin edilmiştir, c özel tüketim harcamasındaki yüzde değişim, g ise GSYH deki yüzde değişimdir. Parantez içindekiler katsayıların p -değerleridir.

$$\hat{c}_t = -0,003 + 0,929g_t + 0,127g_{t-1}$$

(0,450) (0,000) (0,075)

$$R^2 = 0,861 \quad DW_1 = 0,973$$

Bu sonuçlara göre ve % 5 anlamlılık düzeyinde Durbin-Watson tablosundan alt sınır

$d_L = 1,514$, üst sınır $d_U = 1,652$ ise, denklemde içsel bağıntı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Gecikmeli değişken g_{t-1} nedeniyle, Durbin-Watson istatistiği DW_1 ile birinci sıra içsel bağıntının araştırılması doğru olmaz.
 B) Gecikmeli değişken g_{t-1} nedeniyle, Durbin'in h istatistiği birinci sıra içsel bağıntının araştırılmasında kullanılabilir, ancak bu istatistiğin hesaplanabileceği bilgiler yoktur.
 C) % 5 anlamlılık düzeyinde "Birinci sıra eksi veya artı içsel bağıntı yok." hipotezi kabul edilir.
 D) % 5 anlamlılık düzeyinde "Birinci sıra eksi içsel bağıntı yok." hipotezi reddedilir.
 E) % 5 anlamlılık düzeyinde "Birinci sıra artı içsel bağıntı yok." hipotezi reddedilir.

19. Bir denklemde içsel bağıntı sorunu hangi durumda ortaya **çıkamaz**?

- A) Denklem hatalı tanımlanmış ve gerekli bazı değişkenlere yer verilmemişse
 B) Denklem hatalı tanımlanmış ve doğrusal olması gerekirken doğrusal olarak ifade edilmişse
 C) Denklemdeki açıklayıcı değişkenler birbirleri ile yakından ilişkiliyse
 D) Denklem bağımlı değişkenindeki sistematik ve sürekli ölçme hatalarıyla
 E) Tanımlama ve ölçme hatası olmasa bile, denklem değişkenlerinin zaman serilerindeki atalet (inertia) nedeniyle

20. Aşağıda, $c_t = \beta_1 + \beta_2 g_t + \beta_3 c_{t-1} + u_t$ tüketim denklemi- nin ve ayrıca hata terimi tahmini $\hat{u}_t$ denkleminin 60 veri ve EKK yöntemi ile tahminleri verilmiştir.

$$\hat{c}_t = -0,004 + 0,889g_t + 0,201c_{t-1}$$

$$R^2 = 0,878 \quad DW_1 = 1,326$$

$$\hat{u}_t = 0,0007 + 0,014g_t - 0,042c_{t-1} + 0,278\hat{u}_{t-1}$$

$$+ 0,271\hat{u}_{t-2} - 0,072\hat{u}_{t-3} - 0,244\hat{u}_{t-4}$$

$$R^2 = 0,190$$

$\hat{u}_t$ yardımcı (auxiliary) denklemi hangi amaçla tahmin edilmiştir ve verilen sonuçlar bu amaca uygun mudur?

- A) Birlikte 1., 2., 3. ve 4. sıra içsel bağıntı için LM (Lagrange Multiplier) sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir, fakat uygun bir istatistik verilmediği için sinama yapılamaz.
 B) Birlikte 1., 2., 3. ve 4. sıra içsel bağıntı için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir, $\chi^2 = (60)(0,190) = 11,4$ istatistiği kullanılarak bu sinama yapılabilir.
 C) Birlikte 1., 2., 3. ve 4. sıra ARCH (AutoRegressive Conditional Heteroskedasticity) için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir, $\chi^2 = (60)(0,190) = 11,4$ istatistiği kullanılarak bu sinama yapılabilir.
 D) Birlikte 1., 2., 3. ve 4. sıra içsel bağıntı için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir, $F = [0,878 / 2] / [(1 - 0,878) / 57] = 205,53$ istatistiği kullanılarak bu sinama yapılabilir.
 E) Birlikte 1., 2., 3. ve 4. sıra içsel bağıntı için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir, $\chi^2 = (60)(0,878) = 52,68$ istatistiği kullanılarak bu sinama yapılabilir.

Diğer sayfaya geçiniz.

21. $Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{t2} + \dots + \beta_k X_{tk} + u_t$ denkleminde içsel bağıntı sorunu varsa aşağıdaki sonuçlardan hangisi yanlıştır?

- A) Katsayı tahminleri için yapılan t testleri güvenilir olmaz, hesaplanan t değerleri yukarı sapmalı olur.
- B) Denklemin açıklayıcı değişkenleri için yapılan F testi güvenilir olmaz, hesaplanan F değeri yukarı sapmalı olur.
- C) Y için yapılan öngörüler güvenilir olmaz.
- D) EKK tahmin edicisi tanımlama hatası yoksa sapsızdır, ancak etkinlik özelliğini yitirir.
- E) Determinasyon katsayısı R^2 aşağı sapmalı (downward biased) olur.

22.

- I. Breusch-Godfrey LM sınaması
- II. Box-Pierce χ^2 sınaması
- III. Durbin-Watson (DW) istatistiği ile sına
- IV. Durbin h istatistiği ile sına

$Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{t2} + \dots + \beta_k X_{tk} + u_t$ denkleminde birlikte birinci ve ikinci sıra içsel bağıntı sorununu araştırmak için yukarıdakilerden hangileri kullanılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve IV
- E) II ve IV

23. I. $Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i2} + \beta_3 X_{i3} + \beta_4 X_{i4} + u_i$ asıl denkleminde bir ekonometrik sorun vardır ve bu sorunun çözümü için aşağıdaki dönüştürülmüş denklem tahmin edilmiştir:

$$\text{II. } \frac{Y_i}{X_{i4}} = \beta_1 \frac{1}{X_{i4}} + \beta_2 \frac{X_{i2}}{X_{i4}} + \beta_3 \frac{X_{i3}}{X_{i4}} + \beta_4 + e_i$$

Bu dönüştürülmüş denklemin tahminine gerek duyulmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. de X_{i4} yer almamalıdır, II. de bu hata düzeltilmiştir.
- B) I. de u_i nin varyansı X_{i4} ile ilişkilidir, $\text{Var}(u_i) = \sigma_u^2 X_{i4}^2$, σ_u^2 bir sabit şeklinde değişen varyans sorunu vardır, II. de sorun giderilmiştir.
- C) I. de u_i ile X_{i4} arasındaki kovaryans 0 değildir, II. de $\text{Cov}(u_i, X_{i4}) = 0$ sağlanmıştır.
- D) I. de X_{i4} bir sabit olduğundan, sabit terim ile birlikte tam çoklu bağıntı sorunu yaratmaktadır, II. de bu sorun giderilmiştir.
- E) I. de X_{i4} ün neden olduğu içsel bağıntı sorunu vardır, II. de bu sorun giderilmiştir.

24. $c_t = \beta_1 + \beta_2 g_t + \beta_3 c_{t-1} + u_t$ tüketim denklemine ilave olarak aşağıdaki Y yardımcı denklemini de 60 veri ile tahmin edilmiştir:

$$\hat{c}_t = -0,004 + 0,889g_t + 0,201c_{t-1}$$

$$R^2 = 0,878 \quad DW_1 = 1,326$$

$$Y. \quad \hat{u}_t^2 = 0,0005 + 0,001g_t + 0,033g_t^2 + 0,0007c_{t-1} - 0,029c_{t-1}^2 + 0,005g_t c_{t-1} \quad R^2 = 0,102$$

Yardımcı denklemlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Tanımlama hatası için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $F = [(0,101/4)] / [(1-0,101)/55] = 1,55$ istatistiği kullanılarak bu sınamaya yapılabilir.
- B) Durağanlık sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = (60)(0,102) = 6,12$ istatistiği kullanılarak bu sınamaya yapılabilir.
- C) Değişen varyans için LM (White) sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = 6,12$ istatistiği kullanılarak bu sınamaya yapılabilir.
- D) Değişen varyans için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $F=1,55$ istatistiği kullanılarak bu sınamaya yapılabilir.
- E) GARCH (Generalized ARCH) için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = 6,12$ istatistiği kullanılarak bu sınamaya yapılabilir.

25. $c_t = \beta_1 + \beta_2 g_t + \beta_3 c_{t-1} + u_t$ tüketim denklemine ilave olarak aşağıdaki $\hat{u}_t^2$ yardımcı denklemini de 60 veri ile tahmin edilmiştir:

$$\hat{c}_t = -0,004 + 0,889g_t + 0,201c_{t-1}$$

$$R^2 = 0,878 \quad DW_1 = 1,326$$

$$\hat{u}_t^2 = 0,0004 + 0,110\hat{u}_{t-1}^2 + 0,218\hat{u}_{t-2}^2$$

$$R^2 = 0,071$$

% 5 anlamlılık düzeyinde, $\chi^2_{(2)}$ tablo değeri

5,991, $F_{(57)}^{(2)}$ tablo değeri = 3,15 iken, buradaki $\hat{u}_t^2$ yardımcı denklemini ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) ARCH sorunu için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $F = [(0,071/2)] / [(1-0,071)/57] = 2,18$ istatistiğine göre bu sorun yoktur.
- B) GARCH sorunu için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $F = 2,18$ istatistiğine göre bu sorun yoktur.
- C) ARCH sorunu için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = (60)(0,071) = 4,26$ istatistiğine göre bu sorun vardır.
- D) ARCH sorunu için LM sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = (60)(0,071) = 4,26$ istatistiğine göre bu sorun yoktur.
- E) Değişen varyans sorunu için LM (White) sınaması yapmak üzere tahmin edilmiştir ve $\chi^2 = 4,26$ istatistiğine göre bu sorun yoktur.

26. Aşağıda denklem I ve denklem II nin 60 veri ile tahmin sonuçları verilmiştir. Parantez içindekiler katsayıların p-değerleridir.

$$I. \hat{c}_t = -0,004 + 0,889g_t + 0,201c_{t-1}$$

(0,341) (0,000) (0,001)

$$R^2 = 0,878 \quad DW_1 = 1,326$$

$$II. \hat{c}_t = -0,003 + 0,913g_t + 0,511c_{t-1} - 0,385g_{t-1}$$

(0,473) (0,000) (0,000) (0,003)

$$R^2 = 0,899 \quad DW_1 = 2,162$$

Denklem II de, bir açıklayıcı değişken (g_{t-1}) eklendikten sonra, denklem I e göre hangi ekonometrik sorun ortaya çıkmış olabilir ve bunun sonucu nedir?

- A) İçsel bağıntı sorunu; R^2 değeri yukarı sapsmalı olmuştur.
- B) Değişen varyans sorunu; R^2 değeri yukarı sapsmalı olmuştur.
- C) Değişen varyans sorunu; hesaplanan t-istatistiği değerleri aşağı sapsmalı olmuştur.
- D) ARCH sorunu; EKK tahmin edicisi sapsmasızlık özelliğini yitirmiştir.
- E) Çoklu bağıntı sorunu; katsayı tahminleri beklenenden farklı olabilir.

27.

$$I. \hat{c}_t = -0,004 + 0,889g_t + 0,201c_{t-1}$$

(0,341) (0,000) (0,001)

$$R^2 = 0,878 \quad DW_1 = 1,326$$

$$II. c_t = -0,007 + 0,752g_t + 0,169c_{t-1} + 1,076\hat{c}_t^2 + 14,53\hat{c}_t^3$$

(0,473) (0,000) (0,000) (0,003)

$$R^2 = 0,893 \quad DW_1 = 1,533$$

Parantez içindekiler katsayıların p-değerleridir. % 5 anlamlılık düzeyinde $\chi^2_{(2)}$ tablo değeri = 5,991,

$F_{(55)}^{(2)}$ tablo değeri = 3,15 tir. II. denklem Ramsey'in RESET sınaması için tahmin edilmiştir.

Bu sınamanın sonucu nedir?

- A) $F = [(0,893 - 0,878) / 2] / [(1 - 0,893) / 55] = 3,855$ istatistiğine göre % 5 anlamlılık düzeyinde bir tanımlama hatası vardır.
- B) $F = [(0,893 - 0,878) / 2] / [(1 - 0,893) / 55] = 3,855$ istatistiğine göre % 5 anlamlılık düzeyinde bir tanımlama hatası yoktur.
- C) $\chi^2 = (60)(0,878) = 52,68$ istatistiğine göre % 5 anlamlılık düzeyinde bir tanımlama hatası vardır.
- D) $\chi^2 = (60)(0,893) = 53,58$ istatistiğine göre % 5 anlamlılık düzeyinde bir tanımlama hatası vardır.
- E) $F = [(0,898 / 4)] / [(1 - 0,898) / 55] = 121,05$ istatistiğine göre % 5 anlamlılık düzeyinde bir tanımlama hatası vardır.

28. $Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{t2} + \beta_3 X_{t3} + \beta_4 X_{t4} + u_t$ denkleminde X_{t4} değişkeni denklemde fazladan yer almaktadır.

Bu değişkenin varlığı EKK tahmin edicisini nasıl etkiler?

- A) Etkinlik özelliğini kaybeder.
- B) Tutarlılık özelliğini kaybeder.
- C) Sapsmasızlık özelliğini kaybeder.
- D) Yeterlilik özelliğini kaybeder.
- E) Asimtotik sapsmasızlık özelliğini kaybeder.

Diğer sayfaya geçiniz.

29. $Y_t = \beta_1 + \beta_2 X_{t-1} + \beta_3 X_{t-2} + \dots + \beta_q X_{t-q} + u_t$ denkleminde X teki gecikme (lag) sayısı q sonludur. Bu denklemindeki gecikmelerin p inci dereceden bir çokterimli (polinom) olarak dağıldığı, diğer adıyla Almon dağılımında olduğu varsayılır.

Bu varsayım β_i katsayıları için nasıl ifade edilebilir ve hangi sınırlama vardır?

- A) $\beta_i = \alpha_0 + \alpha_1 i + \alpha_2 i^2 + \dots + \alpha_q i^q$ ve $q = p$ dir.
- B) $\beta_i = \alpha_0 + \alpha_1 i + \alpha_2 i^2 + \dots + \alpha_p i^p$ ve $q > p$ olması gerekir.
- C) $\beta_i = \alpha_0 + \alpha_1 i + \alpha_2 i^2 + \dots + \alpha_p i^p$ ve $q = p$ dir.
- D) $\beta_i = \alpha_0 + \alpha_1 i + \alpha_2 i^2 + \dots + \alpha_q i^q$ ve $p > q$ olması gerekir.
- E) $\beta_i = \alpha_0 + \alpha_1 i + \alpha_2 i^2 + \dots + \alpha_p i^p$ ve $p > q$ dur.

30. $Y_t = \alpha + \beta_0 X_t + \beta_1 X_{t-1} + \beta_2 X_{t-2} + \dots + u_t$ denkleminde X teki gecikme sayısı sonsuza gitmektedir. Gecikme katsayıları β_i geometrik dağılıma sahipse,
 $\beta_i = \beta(1-\lambda)\lambda^i$, $i = 1, 2, \dots, \infty$ olarak yazılabilir.

Geometrik dağılım varsayımı ve Koyck dönüştürmesi kullanılarak

$Y_t = \alpha + \beta_0 X_t + \beta_1 X_{t-1} + \beta_2 X_{t-2} + \dots + u_t$ denklemini nasıl ifade edilebilir?

- A) $Y_t = \alpha + \beta X_t + \lambda Y_{t-1} + v_t$, $v_t = u_t(1-\lambda)$
- B) $Y_t = \alpha + \beta X_t + \lambda Y_{t-1} + v_t$, $v_t = u_t - \lambda u_{t-1}$
- C) $Y_t = \alpha(1-\lambda) + \beta X_t + \lambda Y_{t-1} + v_t$, $v_t = u_t - u_{t-1}$
- D) $Y_t = \alpha(1-\lambda) + \beta(1-\lambda)X_t + \lambda Y_{t-1} + v_t$, $v_t = u_t - \lambda u_{t-1}$
- E) $Y_t = (1-\lambda) + \beta(1-\lambda)X_t + \lambda Y_{t-1} + v_t$, $v_t = u_t - \beta u_{t-1}$

31. Eşanlı denklemler modelinde, G ve K sırasıyla modeldeki içsel ve önceden belirlenmiş (predetermined) değişken sayısıdır. Bir denklemden yer alan içsel ve önceden belirlenmiş değişken sayısı sırasıyla G^* ve K^* ; yer almayan içsel ve önceden belirlenmiş değişken sayısı da sırasıyla G^{**} ve K^{**} dir.

$K^{**} > G^* - 1$ geçerli ise bu denklemin için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sıra koşuluna göre, tam ayırt etme (exact identification) vardır.
- B) Sıra koşuluna göre, eksik ayırt etme (under identification) vardır.
- C) Sıra koşuluna göre, fazladan ayırt etme (over identification) vardır.
- D) Aşama (rank) koşuluna göre, fazladan ayırt etme vardır.
- E) Hem sıra hem aşama koşuluna göre, fazladan ayırt etme vardır.

32. – 34. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki eşanlı modelde c, y ve g içsel, diğerleri önceden belirlenmiş değişkenlerdir.

$$C_t = \alpha_1 + \alpha_2 g_t + \alpha_3 C_{t-1} + \alpha_4 r_t + u_{1t}$$

$$y_t = \beta_1 + \beta_2 g_t + \beta_3 g_{t-1} + \beta_4 r_t + u_{2t}$$

$$g_t = \gamma_1 + \gamma_2 C_t + \gamma_3 y_t + \gamma_4 r_t + \gamma_5 k_t + u_{3t}$$

32. Bu modelin g için indirgenmiş biçimi (reduced form) $g_t = \pi_1 + \pi_2 c_{t-1} + \pi_3 r_t + \pi_4 g_{t-1} + \pi_5 k_t + v_{3t}$ tahmin edilmiş ve $\hat{v}_{3t}$ tahmin değerleri bulunmuştur. $\hat{v}_{3t}$ değerleri kullanılarak aşağıdaki y denklemini tahmin edilmiştir. Parantez içindekiler katsayıların p-değerleridir.

$$y_t = 0,009 + 0,588g_t + 2,228_3g_{t-1} - 0,003r_t + 1,981\hat{v}_{3t}$$

$$(0,845) \quad (0,050) \quad (0,003) \quad (0,184) \quad (0,043)$$

$$R^2 = 0,684$$

Bu sonuca göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Tanımlama sınaması yapılmıştır ve % 5 anlamlılık düzeyinde denkleminde bir tanımlama hatası olduğu reddedilmiştir.
- B) Tanımlama sınaması yapılmıştır ve % 5 anlamlılık düzeyinde denkleminde bir tanımlama hatası olduğu kabul edilmiştir.
- C) Hausman içsellik-dışsallık (endogeneity-exogeneity) sınaması yapılmıştır ve % 5 anlamlılık düzeyinde g nin dışsal olduğu kabul edilmiştir.
- D) Hausman içsellik-dışsallık sınaması yapılmıştır ve % 5 anlamlılık düzeyinde g nin dışsal olduğu reddedilmiştir.
- E) Denklemler arasındaki hataların kovaryansı konusunda sınaması yapılmıştır ve kovaryansın sıfır olduğu reddedilmiştir.

33. Yukarıdaki modelin ilk denkleminin AD (Araç Değişkenler: Instrumental Variables) Yöntemi ile tahmin edilmesi için araç olarak kullanılması uygun olan değişkenler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) c_t, y_t ve g_t
- B) c_t, y_t, g_t ve c_{t-1}
- C) c_{t-1}, r_t, g_{t-1} ve k_t
- D) $y_t, g_t, c_{t-1}, g_{t-1}$ ve k_t
- E) c_t, y_t, g_t ve g_{t-1}

34. Yukarıdaki modelin üçüncü denkleminin 2AEKK (2 Aşamalı En Küçük Kareler) Yöntemi ile tahmin edilebilmesi için, birinci aşamada aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

A) $\hat{c}_t = \hat{\pi}_{11} + \hat{\pi}_{12}c_{t-1} + \hat{\pi}_{13}r_t + \hat{\pi}_{14}g_{t-1} + \hat{\pi}_{15}k_t$

ve $\hat{y}_t = \hat{\pi}_{21} + \hat{\pi}_{22}c_{t-1} + \hat{\pi}_{23}r_t + \hat{\pi}_{24}g_{t-1} + \hat{\pi}_{25}k_t$

B) $\hat{c}_t = \hat{\pi}_{11} + \hat{\pi}_{12}c_{t-1} + \hat{\pi}_{13}r_t + \hat{\pi}_{14}g_{t-1} + \hat{\pi}_{15}k_t$

C) $\hat{y}_t = \hat{\pi}_{21} + \hat{\pi}_{22}c_{t-1} + \hat{\pi}_{23}r_t + \hat{\pi}_{24}g_{t-1} + \hat{\pi}_{25}k_t$

D) $\hat{g}_t = \hat{\pi}_{31} + \hat{\pi}_{32}c_{t-1} + \hat{\pi}_{33}r_t + \hat{\pi}_{34}g_{t-1} + \hat{\pi}_{35}k_t$

E) $\hat{c}_t = \hat{\pi}_{11} + \hat{\pi}_{12}c_{t-1} + \hat{\pi}_{13}r_t + \hat{\pi}_{14}g_{t-1} + \hat{\pi}_{15}k_t$

ve $\hat{g}_t = \hat{\pi}_{31} + \hat{\pi}_{32}c_{t-1} + \hat{\pi}_{33}r_t + \hat{\pi}_{34}g_{t-1} + \hat{\pi}_{35}k_t$

- 35.

I. $Y_t = \sum_{j=1}^p \alpha_{1j} Y_{t-j} + \sum_{j=1}^p \alpha_{2j} X_{tj} + u_{1t} ; R_1^2$

II. $X_t = \sum_{j=1}^p \beta_{1j} Y_{t-j} + \sum_{j=1}^p \beta_{2j} X_{t-j} + u_{1t} ; R_{II}^2$

III. $Y_t = \sum_{j=1}^p \lambda_{1j} Y_{t-j} + v_{1t} ; R_{III}^2$

IV. $X_t = \sum_{j=1}^p \theta_{1j} X_{t-j} + v_{1t} ; R_{IV}^2$

“X, Y nin Granger nedeni değildir.” hipotezini sınamak için yukarıdaki denklemlerin n veri ile tahmininden sonra hangi sınamaya istatistiği kullanılmalıdır?

A) $\chi^2 = (n)R_1^2$

B) $\chi^2 = (n)R_{III}^2$

C) $\chi^2 = (n)R_{II}^2$

D) $F = \frac{(\sum \hat{v}_1^2 - \sum \hat{u}_1^2) / p}{\sum \hat{u}_1^2 / (n - 2p)}$

E) $F = \frac{(\sum \hat{v}_{II}^2 - \sum \hat{u}_1^2) 2p}{\sum \hat{u}_1^2 / (n - p)}$

36. VAR (Vector Autoregression) modeli kullanılarak yapılan etki-tepki (impulse-response) incelemesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Hata terimleri şokları temsil eder.
- B) Şokların etkisini anlamak için zamanın sonsuza gitmesi gerekir.
- C) Şok büyüklüğü, genellikle hata terimlerinin bir standart hatası olarak alınır.
- D) Şokların içsel değişkenler üzerindeki etkisi araştırılır.
- E) Şoklar, her bir hata terimi kullanılarak ayrı ayrı olabileceği gibi, tüm hata terimleri kullanılarak da verilebilir.

37. Bir zaman serisinde birim kök (unit root) araştırması için bir sorunla karşılaşıldığı durumda Dickey-Fuller (DF) yerine Genişletilmiş (Augmented) Dickey-Fuller (ADF) sınaması yapılmaktadır.

ADF sınaması hangi sorunla karşılaşıldığında yapılır?

- A) İçsel bağıntı
- B) Değişen varyans
- C) Çoklu bağıntı
- D) Tam çoklu bağıntı
- E) Yapısal değişiklik

- 38.
- I. Tahminde kullanılan değişkenler durağan değildir.
- II. R^2 oldukça yüksektir.
- III. DW istatistiği oldukça düşüktür.

Bir regresyon denkleminin anlamsız (düzmece) olmasıyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

39. X ve Y zaman serilerinin korelogramlarını oluşturmak üzere aşağıdaki r_i otokorelasyon katsayıları bulunmuştur. Burada i gecikme sayısıdır.

X otokorelasyon katsayıları: $r_1 = 0,915$, $r_2 = 0,843$,
 $r_3 = 0,752$, $r_4 = 0,694$, $r_5 = 0,626, \dots$

Y otokorelasyon katsayıları: $r_1 = 0,715$, $r_2 = 0,303$,
 $r_3 = -0,097$, $r_4 = -0,351$, $r_5 = -0,226, \dots$

$r \geq |0,35|$ değerleri 0 dan farklıdır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) X ve Y nin her ikisinde de birim kök olması beklenmez.
- B) X te birim kök olması beklenir, Y de birim kök olması beklenmez.
- C) Y de birim kök olması beklenir, X te birim kök olması beklenmez.
- D) X ve Y nin her ikisinde de birim kök olması beklenir.
- E) Bu bilgilere göre X ve Y de birim kök olup olmadığı anlaşılamaz.

40.

- I. Akaike bilgi kriteri
- II. Schwartz bilgi kriteri
- III. Box-Pierce sınaması

Yukarıdaki yöntemlerden hangileri gecikme sayısını belirlemek için kullanılır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

EKONOMETRİ TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

A

İSTATİSTİK

KPSS/1-AB-PÖ/2006

1. Bir torbada 6 siyah, 4 beyaz top vardır. Bu torbadan yerine koyarak 2 top seçiliyor.

Seçilen topların ikisinin de beyaz olması olasılığı kaçtır?

- A) 0,16 B) 0,24 C) 0,29 D) 0,36 E) 0,48

2. Bir yönetim kurulundaki boş bir üyelik için A, B, C, D adayları yarışmaktadır. A'nın seçilme olasılığı B'nin iki katı, C'nin seçilme olasılığı D'nin iki katı, B ile C'nin seçilme olasılığı eşittir.

Buna göre, C'nin seçilme olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{9}$ B) $\frac{2}{9}$ C) $\frac{4}{9}$
D) $\frac{5}{9}$ E) $\frac{1}{3}$

3. Normal dağılıma sahip bir rasgele (random) değişkenin varyansı 100 dür.

Bu değişkenin 82,5 tan küçük değer alma olasılığı 0,50 ise, 62,5 tan büyük değer alma olasılığı kaçtır?

(z standart normal değişken ise,
 $P(0 < z < 1) = 0,3413$, $P(1 < z < 2) = 0,1359$ ve
 $P(2 < z < 3) = 0,0215$ dir.)

- A) 0,4772 B) 0,4987 C) 0,8413
D) 0,9772 E) 0,9987

4. X kesikli rasgele (random) değişkenin moment çıkarıcı fonksiyonu $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2}e^t\right)^5$ şeklindedir.

Buna göre, X'in beklenen değeri kaçtır?

- A) 0,5 B) 1,0 C) 1,25 D) 2,5 E) 5,0

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Parametreleri α ve β olan tekdüze (uniform) dağılıma uyan bir rasgele (random) değişkenin $\alpha + p(\beta - \alpha)$ dan küçük değer alması olasılığı aşağıdakilerin hangisine eşittir?

- A) p B) αp C) βp D) $\frac{\alpha}{p}$ E) $\frac{\beta}{p}$

6. X rasgele (random) değişkeninin ortalaması $\mu = 5$ ve varyansı $\sigma^2 = 4$ olduğuna göre, $P(2 < X < 8)$ olasılığının en küçük değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{4}{9}$
D) $\frac{5}{9}$ E) $\frac{7}{9}$

7. Bir kentin merkezinden başlayıp kent dışına ulaşan uzun bir caddenin merkeze göre aynı yönde 3., 4., 5., 6. ve 12. kilometrelerinde beş eczane vardır. Bu caddede üzerinde, eczaneler ile uzaklıkları toplamı minimum olacak bir noktaya bir ecza deposu yapılacaktır.

Bu ecza deposu, caddenin merkeze göre kaçınıcı kilometresinde yapılmalıdır?

- A) 1.   B) 4.   C) 5.   D) 6.   E) 12.

8.

$$\begin{aligned} \text{Max} CX \\ AX \leq b \\ X \geq 0 \end{aligned}$$

Yukarıdaki primal problemin optimal çözümünde ikinci kısıta ilişkin gevşek (slack) değişkenin değeri sıfır ise, karşılık gelen dual problemin optimal çözümünde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İkinci dual karar değişkeninin değeri sıfırdır.
B) İkinci dual karar değişkeninin değeri pozitifdir.
C) İkinci dual kısıtın artık değişkeninin değeri sıfırdır.
D) İkinci dual kısıtın artık değişkeninin değeri pozitifdir.
E) İkinci dual kısıtın gevşek değişkeninin değeri pozitifdir.

9. A ve B oyuncularının olduğu bir oyunun kazanç matrisi aşağıda verilmiştir.

$$A \begin{matrix} & \text{B} \\ \begin{matrix} 10 & 8 & 9 \\ 9 & 7 & 6 \\ 10 & 7 & 10 \end{matrix} \end{matrix}$$

Bu oyunun değeri (g) kaçtır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

10. Bir doğrusal programlama probleminin başlangıç simpleks çizelgesi aşağıdaki gibidir.

$$\begin{array}{cccc|c} 2 & 3 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 2 \\ 10 & 8 & 0 & 0 & 0 \end{array}$$

Bu primal problemin dual problemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\text{Min } Z = 10x_1 + 8x_2$ B) $\text{Min } Z = x_1 + 2x_2$
 $2x_1 + 3x_2 \geq 1$ $2x_1 + x_2 \geq 10$
 $x_1 + x_2 \geq 2$ $3x_1 + x_2 \geq 8$
 $x_1, x_2 \geq 0$ $x_1, x_2 \geq 0$
- C) $\text{Max } Z = x_1 + 2x_2$ D) $\text{Min } Z = 2x_1 + 3x_2$
 $2x_1 + x_2 \geq 10$ $x_1 + x_2 \geq 1$
 $3x_1 + x_2 \geq 8$ $10x_1 + 8x_2 \geq 0$
 $x_1, x_2 \geq 0$ $x_1, x_2 \geq 0$
- E) $\text{Min } Z = 2x_1 + 3x_2$
 $x_1 + x_2 \geq 2$
 $10x_1 + 8x_2 \geq 0$
 $x_1, x_2 \geq 0$

- 11.

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \sim N_3 \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 \\ 3 & 16 & 5 \\ 2 & 5 & 9 \end{bmatrix} \right\} \text{ dir.}$$

Buna göre, $\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$ vektörünün marjinal dağılımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $N_2 \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 6 \end{bmatrix} \right\}$ B) $N_2 \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 16 \end{bmatrix} \right\}$
C) $N_2 \left\{ \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 16 & 5 \\ 5 & 16 \end{bmatrix} \right\}$ D) $N_2 \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 9 \end{bmatrix} \right\}$
E) $N_2 \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 9 \end{bmatrix} \right\}$

12. Bir anabileşenler (principal components) çözümlemesinde p tane değişken yer almaktadır.

Bu çözümlemede kullanılan korelasyon matrisinin özdeğerleri (λ_j ; eigen values) toplamı hangi değere eşittir?

- A) Korelasyon matrisinin determinantına eşittir.
B) Korelasyon matrisinin tersinin determinantına eşittir.
C) $p+1$ dir.
D) $p-1$ dir.
E) p dir.

13. $f(x) = ce^{-\frac{1}{2}Q}$ fonksiyonunda,

$$Q = 6x_1^2 + 12x_2^2 - 16x_1x_2 - 8x_1 + 24$$

olduğuna göre, μ ortalama vektörü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) (3,2)   B) (4,2)   C) (5,3)
D) (6,3)   E) (6,4)

14.

$$(x_1 \ x_2 \ x_3)' \sim N_3(M, V)$$

dağılımından rasgele 21 denek çekilerek Hotelling'in T^2 test istatistiği hesaplanıyor.

$T^2 = 12$ olduğunda, bu değere karşılık gelen F istatistiği kaçtır?

- A) 1,2   B) 3,6   C) 7,2   D) 10,8   E) 11,4

15. Dört öğrencinin istatistik ve matematik dersinden aldıkları notlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Dersler	Öğrenciler			
	1	2	3	4
İstatistik	42	85	30	63
Matematik	40	60	50	20

Bu iki dersten alınan notlar arasındaki ilişkiyi ölçmekte kullanılacak Kendall'in tau korelasyon katsayısı kaçtır?

- A) $-\frac{1}{3}$ B) $-\frac{1}{6}$ C) 0
D) $\frac{1}{6}$ E) $\frac{1}{3}$

16. Termometrelerden elde edilen sıcaklık ölçümleri hangi tür ölçekle ölçülmüştür?

- A) Sınıflayıcı ölçek
B) Eşit aralıklı ölçek
C) Sıralayıcı ölçek
D) Oran ölçeği
E) Karma ölçek

17. Belirli bir hastalığın tedavisinde kullanılan ilacın 5 farklı dozajı her biri 6 birimden oluşan beş gruba uygulanıyor ve grupların ortalama iyileşme sürelerinin farklı olup olmadığı araştırılıyor.

Bu çalışmada, F testi için hesaplanan gruplar arası kareler toplamı 240, gruplar içi kareler toplamı 60 olduğuna göre, F değeri kaçtır?

- A) 0,007 B) 0,04 C) 25 D) 60 E) 144

18. Büyük bir kitleden rasgele (random) seçilen 900 kişiden 180'inin düzenli olarak vitamin kullandığı belirlenmiştir.

Düzenli olarak vitamin kullananların oranına ilişkin standart hata kaçtır?

- A) 0,0002 B) 0,0133 C) 0,0267
D) 0,1600 E) 0,4000

19. Bir işlemin öncesinde ve sonrasında aynı gruptan elde edilen ölçümlerin ortalamalarının farkına ilişkin hipotezin test edilmesinde, test istatistiği olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılır?

- A) t_{n-1} B) $t_{n_1+n_2-1}$ C) Z_{α}
D) χ^2_{n-1} E) $F_{n-1, m-1}$

20. Aşağıdaki tabloda X ve Y değişkenlerinin beş bireyde aldığı değerler verilmiştir.

Birey	X	Y
1	2	0
2	5	3
3	3	1
4	4	2
5	6	4

Bu verilere göre, X ve Y değişkenleri arasındaki momentler çarpımı korelasyon katsayısı $r(x,y)$ kaçtır?

- A) -1 B) -0,5 C) 0
D) 0,5 E) 1

21. Varyansı 64 olan bir yığının ortalamasının 30 dan büyük olduğu öne sürülmektedir. Bu hipotezi test etmek için yığından rasgele (random) çekilen 25 birimlik örneklemin ortalaması 26 dır.

Hipotezi test etmede kullanılan test istatistiğinin hesaplanan değeri kaçtır?

- A) -2,5   B) -1,5   C) -1,2
D) -0,5   E) 1,5

22. $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$ veri çiftlerinden hesaplanan momentler çarpımı korelasyon katsayısı, her bir (x_i, y_i) veri çiftine aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulandığında değişir?

- A) $(x_i + c, y_i + c)$ B) $(x_i - c, y_i - c)$
C) $(cx_i, cy_i), c \neq 0$ D) (y_i, x_i)
E) $(-x_i, y_i)$

23. 30 gözlemlili periyodu 7 olan zaman serisinin toplamsal ayrıştırma yöntemi (additive decomposition method) ile hesaplanan mevsimsel indeksleri ve trend denklemini aşağıda vermiştir.

Mevsimsel indeksler : -2 -7 1 2 3 2 1

Trend denklemleri : $T_t = 20 + 5t$

Bu serinin 1 dönemlik öngörü değeri kaçtır?

- A) 168   B) 173   C) 175   D) 176   E) 177

- 24.

$Z_t : 8 \ 10 \ 12 \ 15 \ 20$

Yukarıdaki serinin ikinci gecikmeye (lag) ait otokorelasyon fonksiyonunun değeri kaçtır?

- A) -0,09   B) -0,19   C) -0,29
D) 0,09   E) 0,19

25. Her deneme düzeyinin, her satır ve her sütunda yalnız bir defa denendiği deneme düzenine ne ad verilir?

- A) Youden kare deneme düzeni
- B) Greko Latin kare deneme düzeni
- C) Bölünmüş parseller deneme düzeni
- D) Tamamlanmamış blok düzeni
- E) Latin kare deneme düzeni

26. 2^3 çok etkenli denemesinin $\frac{1}{2}$ tekrarında tanımlayıcı bağıntı $I = ABC$ ise, A etkeninin eşdeşi (alias) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) B
- B) C
- C) AB
- D) AC
- E) BC

27. Yerine koyarak yapılan bir rasgele örnekleme işleminde $n = 5$, $\sigma^2 = 500$ olduğuna göre, ortalamaya ait standart hata kaçtır?

- A) 2
- B) 6,20
- C) 7,75
- D) 10
- E) 100

28. Nüfusu 200 000 olan bir kentte, yükseköğrenim görmüş olanların oranının % 30 olduğu tahmin edilmektedir.

Standart hata % 1 den büyük olmamak üzere, bu oranın örneklemden tahmin edilmesi için gerekli örneklem büyüklüğü en az kaçtır?

- A) 1500
- B) 1897
- C) 2078
- D) 2120
- E) 3030

29. Birim sayıları ve standart sapmaları aşağıda verilen üç tabakadan oluşan bir kitleden 84 birimlik rasgele (random) bir örnek çekilecektir.

$$N_1 = 5000 \quad \sigma_1 = 15$$

$$N_2 = 2000 \quad \sigma_2 = 18$$

$$N_3 = 3000 \quad \sigma_3 = 5$$

Neyman atama yöntemine göre her tabakadan sırasıyla kaç birim alınmalıdır?

- A) (50, 24, 10)   B) (50, 10, 24)
C) (24, 50, 10)   D) (24, 10, 50)
E) (10, 24, 50)

30. Bir üniversitedeki öğrencilerin not ortalaması örneklemden tahmin edilecektir. Tahmin edicinin görelî duyarlılığının ortalamasının % 5 i kadar olan sınırlar içinde olması istenmektedir. Değişim katsayısı $c = 0,1$ ve $z = 3$ olarak verilmiştir.

Bu tahmin için gerekli örneklem büyüklüğü en az kaçtır?

- A) 25   B) 36   C) 49   D) 64   E) 72

31. $(1110)_2$ sayısının onluk sistemdeki karşılığı kaçtır?

- A) 12   B) 13   C) 14   D) 15   E) 16

32. $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ aralığında tanımlı $y = f(x) = \cos(x)$ fonksiyonu verilmiştir.

Buna göre, $P_1(x)$ Langrange interpolasyon polinomu için hata sınırı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 0   B) $\frac{\pi^2}{32}$ C) $\frac{\pi^2}{24}$
D) $\frac{\pi^2}{16}$ E) $\frac{\pi^2}{9\sqrt{3}}$

- 33.

$$A = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 3 \end{bmatrix} \text{ matrisleri veriliyor.}$$

Buna göre, $(A+B)^t$ matrisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\begin{bmatrix} 7 & 2 \\ 5 & 7 \end{bmatrix}$ B) $\begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 5 & 7 \end{bmatrix}$ C) $\begin{bmatrix} 7 & 2 \\ 7 & 7 \end{bmatrix}$
D) $\begin{bmatrix} 7 & 6 \\ 2 & 7 \end{bmatrix}$ E) $\begin{bmatrix} 5 & 5 \\ 7 & 1 \end{bmatrix}$

34.

$$\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

matrisinin tersi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -2 & 3 \end{bmatrix}$

B) $\begin{bmatrix} \frac{3}{7} & \frac{1}{7} \\ \frac{2}{7} & \frac{5}{7} \end{bmatrix}$

C) $\begin{bmatrix} 1 & 5 \\ 3 & 3 \end{bmatrix}$

D) $\begin{bmatrix} \frac{3}{7} & \frac{-1}{7} \\ \frac{-2}{7} & \frac{3}{7} \end{bmatrix}$

E) $\begin{bmatrix} \frac{1}{5} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{3} \end{bmatrix}$

35.

$$x + y = 1$$

$$tx + y = t$$

$$(1+t)x + 2y = 3$$

Yukarıdaki denklem sisteminin çözümünün olması için t kaç olmalıdır?

- A) -1 B) 0 C) 1 D) 2 E) 3

36. Her biri 2x2 boyutlu A, B ve C matrislerinin determinant değerleri sırasıyla 2, 3 ve 4 tür.

2x2 boyutlu K matrisi $AKB = C$ koşulunu sağlıyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) $K = A^{-1}CB^{-1}$, $|K| = 24$

B) $K = B^{-1}CA^{-1}$, $|K| = 24$

C) $K = CB^{-1}A^{-1}$, $|K| = 24$

D) $K = B^{-1}CA^{-1}$, $|K| = \frac{2}{3}$

E) $K = A^{-1}CB^{-1}$, $|K| = \frac{2}{3}$

37. Bir basit regresyon probleminde x bağımsız değişkeni ve y bağımlı değişkeni ile ilgili olarak aşağıdaki bilgiler veriliyor.

$$\bar{x} = 3,0, \quad (\bar{x} : \text{bağımsız değişkenin örnek ortalaması})$$

$$\bar{y} = 2,0, \quad (\bar{y} : \text{bağımlı değişkenin örnek ortalaması})$$

$$\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 = 4, \quad (\text{bağımsız değişkenin ortalamadan ayrılış puanlarının kareleri toplamı})$$

$$\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 = 10, \quad (\text{bağımlı değişkenin ortalamadan ayrılış puanlarının kareleri toplamı})$$

$$\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y}) = 6, \quad (\text{x ve y değişkenlerinin ortalamadan ayrılış puanlarının çarpımları toplamı})$$

Bu bilgilere göre, regresyon doğrusu y eksenini hangi noktada keser?

A) $y = \frac{-5}{2}$ B) $y = \frac{-5}{3}$ C) $y = \frac{2}{5}$

D) $y = \frac{3}{5}$ E) $y = \frac{5}{3}$

Diğer sayfaya geçiniz.

A

KPSS/1-AB-PÖ/2006

38. İki basit regresyon probleminin model denklemleri aşağıda verilmiştir.

$$y_i = b_0 + b_1x_i + e_i$$

$$x_i = a_0 + a_1y_i + \varepsilon_i$$

Buna göre, $a_1 b_1$ çarpımı aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) r_{yx} : x ve y değişkenleri arası momentler çarpımı korelasyon katsayısı
B) HKT: Hata kareler toplamı
C) RKT: Regresyon kareler toplamı
D) r_{yx}^2 : Çoklu belirleme katsayısı
E) HKO: Hata kareler ortalaması

39. Regresyon analizinde,

$$\text{Cov}(\varepsilon_i, \varepsilon_j) \neq 0 \quad (i \neq j)$$

olduğunda ortaya çıkan sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Normal olmama
B) Değişen varyanslılık
C) Çoklu bağlantı
D) Doğrusal olmama
E) Otokorelasyon

40. Aşağıdaki tabloda, regresyona ilişkin bir varyans çözümlemesinin sonuçlarının bir kısmı verilmiştir.

Kaynak	Serbestlik derecesi	Kareler Toplamı
Regresyon	2	13
Hata	10	-
Genel	12	48

Tablodaki bilgilere göre hesaplanacak test istatistiğinin değeri kaçtır?

- A) $\frac{7}{8}$ B) $\frac{13}{8}$ C) $\frac{13}{7}$
D) $\frac{13}{2}$ E) $\frac{7}{2}$

İSTATİSTİK TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

A

KAMU YÖNETİMİ

KPSS/1-AB-PÖ/2006

1. Toplumu elitler ve elit olmayanlar; elitleri de kendi içerisinde yönetici elitler ve yönetici olmayan elitler şeklinde sınıflayan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aristoteles
B) Pareto
C) Marx
D) Machiavelli
E) Nozick

2. Ülke sınırları içinde yaşayan bütün insanlar ve topluluklar üzerinde bağlayıcı kararlar almak ve bu kararları yürütmek yetkisine sahip olan iktidar tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal iktidar
B) Ekonomik iktidar
C) Siyasal iktidar
D) Beşeri iktidar
E) Fiziksel iktidar

3. Kabul ettiği temel değerler ve ilkeler arasında bireycilik, özgürlük, hukuk devleti, özel mülkiyet ve hoşgörünün yer aldığı siyasal ideolojilerden hangisidir?

- A) Sosyalizm
B) Komünizm
C) Faşizm
D) Muhafazakârlık
E) Liberalizm

4. Rousseau'ya göre, bir toplumu oluşturan bireylerin iradelerinin toplamından daha fazla ve ondan daha üstün; toplumun ortak menfaatini temsil etmesi nedeniyle de toplumun tamamı üzerinde bağlayıcı olan güç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genel irade
B) Kamuoyu
C) Kişisel irade
D) İdeoloji
E) Soyut irade

5. Aristoteles'in, sahip olduğu akıl ve konuşma yetileri sayesinde toplum halinde yaşarken kişisel çıkarlarının yanı sıra toplumsal çıkarları da gözetken insanı nitelendirmek üzere kullandığı terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikolojik hayvan
B) Siyasal hayvan
C) Fiziksel hayvan
D) Ekonomik hayvan
E) Biyolojik hayvan

6. Siyasal iktidarı elde etmek ya da paylaşmak amacıyla güden, bir program etrafında toplanmış, sürekli bir örgüte sahip yapıya ne ad verilir?

- A) Bürokrasi
B) Baskı grubu
C) Siyasi parti
D) Sendika
E) Meslek odası

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Aşağıdakilerden hangisi Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında yer alır?

- A) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak
- B) Dernek ve vakıfları tescil etmek
- C) Siyasi partilerin mali denetimini yapmak
- D) Vatandaşların yönetmeliklere karşı açacakları iptal davalarını karara bağlamak
- E) Kanunları onaylamak

8. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görevleri arasında yer almaz?

- A) Kanun koymak
- B) Parti değiştiren milletvekilinin üyeliğinin düşmesine karar vermek
- C) Milletlerarası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak
- D) Bütçe kanununu görüşmek ve kabul etmek
- E) Savaş ilanına karar vermek

9. 1982 Anayasası'na göre, Genelkurmay Başkanı görev ve yetkilerinden dolayı aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludur?

- A) Başbakan
- B) Cumhurbaşkanı
- C) TBMM
- D) Bakanlar Kurulu
- E) Milli Savunma Bakanı

10. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Bakanlar Kurulunun yetkileri arasında yer alır?

- A) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını seçmek
- B) Tüzük çıkarmak
- C) Anayasa Mahkemesine üye seçmek
- D) Hâkimleri görevden almak
- E) Belediye başkanlarını atamak

11. 1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır?

- A) İşçi ve işveren meslek kuruluşları
- B) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- C) Kamuya yararlı dernekler
- D) Silahlı kuvvetler
- E) Vakıflar

12. 1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanının hastalık veya yurt dışına çıkma gibi nedenlerle görevinden ayrılması durumunda kendisine aşağıdakilerden hangisi vekillik eder?

- A) Cumhurbaşkanının uygun göreceği bir bakan
- B) Anayasa Mahkemesi Başkanı
- C) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
- D) TBMM Başkanı
- E) Başbakan

13. Aşağıdakilerden hangisi ticari işletmenin zorunlu unsurları arasında yer almaz?

- A) Tüzel kişilik
- B) Süreklilik
- C) Bağımsızlık
- D) Esnaf faaliyetini aşmak
- E) Gelir sağlamayı hedef tutmak

14. Borçlunun alacaklıya karşı yükümlü olduğu ve verme, yapma ya da yapmama biçiminde ortaya çıkan davranışa ne ad verilir?

- A) İfa
- B) Borç ilişkisi
- C) Alacak
- D) Talep
- E) Edim

15. Aşağıdakilerden hangisi bağımsız tacir yardımcılarında biri değildir?

- A) Ticari işler tellalı
- B) Acente
- C) Komisyoncu
- D) Taşıma işleri komisyoncusu
- E) Seyyar tüccar memuru

16. Bir dernek en az kaç kişi tarafından kurulabilir?

- A) 5
- B) 7
- C) 9
- D) 11
- E) 13

17.

- I. Yönetmelik işlemlerin dar yorumu yerine, diğer sistem ve alt sistemlerle çevre koşullarına dikkat çekilmesi
- II. Kendi sisteminin amaçlarına odaklanma
- III. Kurumsal yapıyı alt sistemlerin amaçlarıyla uyumlu kılma
- IV. Alt sistemlerin asıl sisteme katkılarını belirleme

Yukarıdakilerden hangileri sistem yaklaşımının yönetime sunduğu yararlarından biridir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, III ve IV

18. Aşağıdakilerden hangisi koordinasyon çeşitlerinden biri değildir?

- A) Bireysel amaçlarla koordinasyon
- B) Kurullar (komiteler) yoluyla koordinasyon
- C) Hiyerarşiye dayanan koordinasyon
- D) Yapı ve görevle ilgili koordinasyon
- E) Kurum içi koordinasyon

19. Aşağıdakilerden hangisi sistem yaklaşımına yöneltilen eleştirilerden biri değildir?

- A) Kavramsal bir çerçeve oluşturma özelliği taşıması
- B) Bazı kuramsal yaklaşımları açıklamada yetersiz ve kısıtlı kalması
- C) İyi yetişmiş yöneticiler ve bu yöneticiler arasında takım çalışması gerektirmesi
- D) Yöneticinin amaçlarıyla sistemin amaçları arasında bağlantı kurabilmesini sağlaması
- E) Sorunları kendiliğinden çözmediğinden, uygulayıcılara daha tutarlı davranma zorunluluğu getirmesi

20. Aşağıdakilerden hangisi neoklasik örgüt ve yönetim teorilerinden biridir?

- A) Bilimsel yönetim
- B) İdeal tip bürokrasi
- C) İnsan ilişkileri
- D) Sistem analizi
- E) Durumsallık

21. Aşağıdakilerden hangisi yöneticinin koordinasyon sağlarken göz önünde tutması gereken ilkelere biri değildir?

- A) Kurumsal yapının yalınlığı
- B) Kurumsal hizmet politikalarında birlik
- C) İletişim kanallarını iyi düzenlemek
- D) Personeli, koordinasyon sağlamak için teşvik etmek
- E) Teknoloji kullanımını denetlemek

22. Aşağıdakilerden hangisi örgütsel anlamda krize neden olan çevresel etmenlerden biri değildir?

- A) Ekonomik sistem
- B) Teknolojik gelişmeler
- C) Yasal düzenlemeler
- D) Yönetimin niteliği
- E) Doğal olaylar

23. Aşağıdakilerden hangisi tüm yönetmeliklerin özelliklerinden biridir?

- A) Danıştay incelemesinden geçirilmeleri
- B) Resmi Gazete'de yayımlanmalarının zorunlu olması
- C) Sadece Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılabil-meleri
- D) Yargısal denetime tabi olmaları ve denetimlerinin idari yargı tarafından gerçekleştirilmesi
- E) Bağlayıcılıkları bakımından kanunlardan sonra gelen normatif düzenlemeler olmaları

24. Aşağıdakilerden hangisinin kamu tüzel kişiliği vardır?

- A) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- B) Diyanet İşleri Başkanlığı
- C) Emniyet Genel Müdürlüğü
- D) Hazine Müsteşarlığı
- E) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı

25. Aşağıdaki yetkilerden hangisi hem vali hem de kaymakam tarafından kullanılabilir?

- A) Olağanüstü ve ani olayların meydana gelmesi durumunda askeri birliklerden yardım istemek
- B) Kanunlarda öngörülen hallerde vesayet yetkisini kullanmak
- C) Komşu devletlerin sınır makamları ile ilişki kurmak
- D) Devleti temsil etmek
- E) Genel emirler çıkarmak

26. İdarece kurulmuş bulunan bir hizmetin, önceden kararlaştırılan götürü veya orantılı bir bedel karşılığında özel bir kişi tarafından yürütülmesi usulüne ne ad verilir?

- A) İmtiyaz usulü
- B) Emanet usulü
- C) Müşterek emanet usulü
- D) İltizam usulü
- E) Ruhsat usulü

27. Aşağıdakilerden hangisi kamu hizmetinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kanuna dayanması
- B) İdare tarafından veya idarenin yakın gözetimi ve denetimi altında özel girişim tarafından yürütülmesi
- C) Sadece kamu hukuku ve idare hukuku kurallarına göre yürütülmesi
- D) Finansmanının vergilerle karşılanması
- E) Yürütülmesinde kamu yararı gözetilmesi

28. Bir idari merci veya kamu görevlisi, idare adına irade açıklamaya ve dolayısıyla işlem tesis etmeye yetkili olmakla beraber, başka bir idari merci veya kamu görevlisinin görev alanına giren bir konuda karar almış ise ne tür bir hukuka aykırılık ortaya çıkar?

- A) Yetki tecavüzü
- B) Görev gaspı
- C) Yetki gaspı
- D) Yetki saptırması
- E) Yetkide paralellik ilkesinin ihlali

29. Son nüfus sayımına göre, Türkiye’de kentleşme düzeyinin en yüksek ve en düşük olduğu iki bölge aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>En yüksek</u>	<u>En düşük</u>
A)	Marmara	Güneydoğu Anadolu
B)	Ege	Doğu Anadolu
C)	Marmara	Karadeniz
D)	Marmara	Doğu Anadolu
E)	Ege	Güneydoğu Anadolu

30. Küresel ısınmanın engellenebilmesi için ülkelerin zararlı gaz salımlarının azaltılmasını öngören çevre protokolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pekin Protokolü
- B) Seattle Protokolü
- C) Stockholm Protokolü
- D) Rio Protokolü
- E) Kyoto Protokolü

31. Gelişmekte olan ülkelerde bir kentin diğer kentler aleyhine aşırı derecede büyüyerek ülke kaynaklarını sömürme sürecine girmesini açıklamaya çalışan teori aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anakentleşme teorisi
- B) Megapolleşme teorisi
- C) Sıra büyük kentler teorisi
- D) Bağımlı kentleşme teorisi
- E) Tek büyük kent teorisi

32. Türkiye’nin imar mevzuatında kentsel imar planlarının yapılmasında en fazla yetkiye sahip olan kamu kurumları aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı – İller Bankası
- B) İçişleri Bakanlığı – il özel idaresi
- C) İçişleri Bakanlığı – valilik
- D) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı – belediye
- E) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı – il özel idaresi

33. Aşağıdakilerden hangisi belediyelerin kent imarı ile ilgili düzenleme yetkilerinden biri değildir?

- A) Kullanım bölgelemesi
- B) Yükseklik bölgelemesi
- C) Yoğunluk bölgelemesi
- D) İskân ruhsatı denetimi
- E) Parselasyonun denetimi

35. Türkiye’de kırdan kente göçte aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha fazla rol oynamıştır?

- A) Kentlerde sanayileşmenin gelişmesi sonucu iş-gücüne talep olması
- B) Tarımda makineleşmenin giderek artması
- C) Köylerde feodal ilişkilerin çözülmesi
- D) Köylerdeki aşırı nüfus artışı
- E) Kırdan kente göçün bir devlet politikası olması

34. Ulusal kalkınmanın kırsal alandan başlamasını hedef alan ve Türkiye’de kısa süreli de olsa birkaç kez uygulanma imkânı bulan, merkezleşmiş kırsal kalkınma birimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köykent
- B) Kırkent
- C) Özekköy
- D) Tarımkent
- E) Örnekköy

36. Aşağıdakilerden hangisi erken dönem Türk sosyologlarından biridir?

- A) İbrahim Yasa
- B) Mübeccel Belik Kıray
- C) Ziya Gökalp
- D) Cahit Tanyol
- E) Behice Boran

37. Aşağıdakilerden hangisi Milli Güvenlik Kurulu tarafından 6 Kasım 1983 seçimlerine katılmasına izin verilen siyasi partilerden biridir?

- A) Milliyetçi Demokrasi Partisi
- B) Doğru Yol Partisi
- C) Sosyal Demokrat Halkçı Parti
- D) Büyük Türkiye Partisi
- E) Sosyal Demokrasi Partisi

38. Mustafa Kemal Atatürk Büyük Nutuk'u hangi yılda okumuştur?

- A) 1923 B) 1925 C) 1927 D) 1933 E) 1935

39. Senedi İttifak'ta, ayanların aşağıdakilerden hangisine yönelik söz vermesine ilişkin hüküm yoktur?

- A) Padişahın şahsı, egemenliği ve dokunulmazlığının korunması
- B) Hazine ve devlet gelirlerinin korunması
- C) Başkentte çıkacak bir ayaklanmanın bastırılması ve Padişaha destek olunması
- D) Sadrazam ve Şeyhülislamın da göreve başlar-ken bu senedi imzalaması
- E) Şehzadeler arasında kimin padişah olacağına karışılmaması

40. Vaka-i Hayriye'den sonra kurulan askeri birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizam-ı Cedid
- B) Asakir-i Mansure-i Muhammediye
- C) İrad-ı Cedid
- D) Dar-ı Şura-yı Askeri
- E) Asakir-i Cedid

KAMU YÖNETİMİ TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

KPSS/1-AB-PÖ/2006

1. Aşağıdaki uluslararası ilişkiler yaklaşımlarından hangisi devleti sorunsallaştırır?

- A) Realizm
B) Davranışsalcılık
C) Eleştirel teori
D) İşlevselcilik
E) Neorealizm

2. "Dil tarafsız değildir; uluslararası ilişkilerde iktidarın yeniden üretimine hizmet eden araçlardan biridir."

Bu görüş aşağıdaki yaklaşımlardan hangisi tarafından savunulmaktadır?

- A) Marksizm
B) Neoliberalizm
C) Yeni işlevselcilik
D) Postmodernizm
E) İdealizm

3. "Tutuklunun çıkmazı" kavramı aşağıdaki yaklaşımların hangisinde yer alır?

- A) Oyun kuramı
B) İnşacılık (konstrüktivizm)
C) Sistem kuramı
D) Normatif yaklaşım
E) Yeni kurumsalcılık

4. Aşağıdaki yazarlardan hangisi Gramsci'nin hegemonya kavramını uluslararası ilişkiler kuramına taşımıştır?

- A) Richard Ashley
B) Robert Keohane
C) Kenneth Waltz
D) Jack Snyder
E) Robert Cox

5. Aşağıdakilerden hangisi Ole Weaver tarafından geliştirilmiş olan "güvenikleştirme (securitization)" kavramını açıklamaktadır?

- A) Bir devletin bölgesel bir sistem için güvenlik sağlamasıdır.
B) Karar vericilerin belirledikleri durumların bir söz eylemle (speech act) güvenlik sorununa dönüştürülmesidir.
C) Küresel güvenliğin analizi, onu oluşturan parçaların yapı sökümü (deconstruction) ile mümkündür.
D) Küreselleşme sürecinin ulus-devletler için güvenlik sorununa yol açmasıdır.
E) Terörizmin dünyadaki bütün devletler için tehdit kaynağı haline gelmesidir.

Diğer sayfaya geçiniz.

6. Aşağıdakilerden hangisi Doğu bloku yıkıldıktan sonra Batılı devletlerin önerisi doğrultusunda eski sosyalist ülkelerde uygulanan bir politikadır?

- A) Şok terapi politikası
- B) Ulusal kalkınma politikası
- C) İzolasyon politikası
- D) Tarafsızlık politikası
- E) Yakın çevre politikası

7. BM ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uluslararası Adalet Divanı BM'nin organlarından biridir.
- B) Genel Kurulda bütün üye ülkelerin birer oy hakkı vardır.
- C) Soğuk Savaş'ın sona ermesinden sonra, BM Barış Gücü operasyonlarına son verilmiştir.
- D) Güvenlik Konseyi geçici üyelerinin seçilmesinde coğrafi dağılım göz önüne alınır.
- E) BM ilkelerini sürekli ihlal eden bir devletin üyeliğine son verilebilir.

8. Aşağıdakilerden hangisi ABD'nin Soğuk Savaş döneminde Doğu blokuna yönelik olarak izlediği çevreleme politikasının ortaya çıkışıyla doğrudan ilişkilidir?

- A) Neville Chamberlain
- B) Dexter White
- C) J.F. Kennedy
- D) F.D. Roosevelt
- E) George Kennan

9. Aşağıdakilerden hangisi Kıbrıs Sorunu'nun çözüm sürecinde Türkiye'nin ileri sürdüğü vazgeçilmez koşullardan biridir?

- A) KKTC sınırlarının hiçbir şekilde değişmemesi
- B) Türkiye'nin garantör statüsünün devamı
- C) Olası bir çözüm durumunda cumhurbaşkanının Kıbrıslı Türk olması
- D) Adadaki Türk askerlerinin sayısının azaltılmaması
- E) Kıbrıslı Rumların hiçbir şekilde adanın kuzeyinde mülkiyet edinmemesi

10. Türkiye'nin Ege Denizi'ndeki sorunlardan biriyle ilgili olarak savunduğu "Gri Alan" tezinin açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ege Denizi'nde bulunan ve Türkiye'ye ya da Yunanistan'a ait olmayan adacık ve kayalıkların statüsünün belirlenmesi gerekir.
- B) Yunanistan'ın FIR hattını karasularının genişliği olan 6 milden fazla genişletmesi uluslararası hukuka aykırıdır.
- C) Karasularının 12 mile çıkarılması Türkiye için bir yapılageliş (teamül) niteliği taşımamaktadır.
- D) Türkiye, kıta sahanlığının eşit uzaklık ilkesine uygun olarak sınırlandırılmasından yanadır.
- E) Ege Denizi kendine has özellikleri olan bir yarı kapalı denizdir.

11. Aşağıdakilerden hangisi George W. Bush yönetiminin dış politika söylemlerinden biri değildir?

- A) Eski ve yeni Avrupa ayrımı
- B) Terörizme karşı savaş
- C) Şer eksenli
- D) Şeytan imparatorluğu
- E) Demokrasiyi yayma

12. NATO ile AB arasında 2003'de gerçekleştirilen ve "Berlin-artı (Berlin-plus)" adı verilen düzenlemenin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) NATO'nun Akdeniz ülkeleriyle diyalogda AB ile birlikte hareket etmesi
- B) AB'nin AGSP çerçevesinde NATO'nun planlama ve kabiliyetlerinden yararlanabilmesi
- C) Macaristan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nin NATO üyeliğine hazırlanması sürecinde AB ve NATO'nun birlikte çalışması
- D) AB'nin 2003 yılı sonuna kadar acil müdahale gücü olarak 60 000 kişilik bir orduyu hazır hale getirmesi
- E) AB'ye yeni üye olan devletlerin otomatik olarak NATO üyesi olmaları

13. ABD tarafından ortaya atılan "Geniş Orta Doğu ve Kuzey Afrika Girişimi" ile Türkiye'nin bağlantısı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Türkiye bu girişim doğrultusunda İsrail'le ilişkilerini geliştirmektedir.
- B) Türkiye bu girişimin tamamen dışındadır.
- C) Türkiye bu girişimin yalnızca askeri yönüyle ilgilidir.
- D) Türkiye bu girişimde Rusya ile işbirliği yapmaktadır.
- E) Türkiye bu girişimin demokratik ortaklarından biridir.

14. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde gerçekleştirdiği anayasal ve yasal reformlardan biri değildir?

- A) İdam cezasının kaldırılması
- B) OHAL'in kaldırılması
- C) Farklı dil ve lehçelerde yayın ve öğrenime ilişkin yönetmeliklerin hazırlanması
- D) Ulusal Azınlıklar Çerçeve Sözleşmesi'nin onaylanması
- E) İnsan Hakları Danışma Kurulunun faaliyete geçirilmesi

15. Aşağıdakilerden hangisi günümüz uluslararası hukuk sisteminin temel belgesi sayılmaktadır?

- A) Uluslararası Adalet Divanı Statüsü
- B) BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
- C) BM Antlaşması
- D) Paris Şartı
- E) Milletler Cemiyeti Misakı

16. Devletler arası uyuşmazlıkların yargısal çözümünde hakemlik ile uluslararası mahkeme arasındaki en temel fark hangi konudur?
- A) Bağlayıcı karar verme yetkisi
B) Nihai karar verme yetkisi
C) Taraf olabilecek devlet sayısı
D) Tarafların rızasının aranması
E) Uygulanacak kuralların belirlenmesi
17. Uluslararası çevre hukukunun temel ilkeleri ilk olarak aşağıdakilerin hangisinde yer almıştır?
- A) Stockholm Bildirgesi
B) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi
C) İklim Değişikliği Sözleşmesi
D) BM Deniz Hukuku Sözleşmesi
E) Rio Protokolü
18. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası antlaşmaların geçerlilik koşullarından biri değildir?
- A) İrade serbestliği
B) Yasal yetkililerce yapılma
C) Antlaşma konusunun meşruluğu
D) Birleşmiş Milletler Sekreterliğinde tescil
E) Bir buyruk kurala aykırı olmama
19. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası antlaşmalara basit usulle bağlayıcılık kazandırma yollarından biridir?
- A) İmza
B) Onaylama
C) Uygun bulma
D) Kabul
E) Katılma
20. Aşağıdakilerden hangisi bir anlaşma çeşidi değildir?
- A) Mektup teatisi
B) Nota
C) Protokol
D) Nihai senet
E) Tahkimname
21. Aşağıdakilerden hangisi "ortak egemenlik alanı" anlamına gelmektedir?
- A) Pacta sunt servanda
B) Rebus sic stantibus
C) Condominium
D) Jus cogens
E) Terra nullius

22. Aşağıdakilerden hangisi "Açık Deniz"de korsanlara müdahale etmeye yetkilidir?

- A) BM Güvenlik Konseyi
- B) Tüm devletler
- C) Deniz Yatağı Uluslararası Otoritesi
- D) Uluslararası Balıkçılık Örgütü
- E) Greenpeace Örgütü

23. Aşağıdakilerden hangisi devletlerin kazanımına açıktır?

- A) Ay ve diğer gezegenler
- B) Açık Deniz
- C) Kutup bölgeleri
- D) Uluslararası Deniz Yatağı
- E) İssiz adalar

24. Aşağıdakilerden hangisi hükümetler-dışı bir uluslararası örgüttür?

- A) Körfez İşbirliği Örgütü
- B) Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü
- C) Uluslararası Çalışma Örgütü
- D) Uluslararası Af Örgütü
- E) İngiliz Milletler Topluluğu

25. Aşağıdaki ülkelerden hangisi Milletler Cemiyetine hiçbir zaman üye olmamıştır?

- A) ABD
- B) İtalya
- C) İngiltere
- D) Fransa
- E) SSCB

26. Aşağıdakilerden hangisi BM Güvenlik Konseyinin onayıyla gerçekleştirilmiştir?

- A) Falkland Savaşı
- B) Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgali
- C) 1991 Körfez Harekâtı
- D) NATO'nun Kosova'ya müdahalesi
- E) ABD'nin Irak'ı işgali

32. Aşağıdaki olaylardan hangisi Çin'in yarı sömürge haline gelmesine neden olmuştur?

- A) Mançurya'nın işgali
- B) Kültür Devrimi
- C) Büyük Atılım
- D) Meiji Restorasyonu
- E) Afyon Savaşı

33. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında sayılamaz?

- A) Almanya ile İngiltere arasındaki deniz rekabeti
- B) ABD'nin Almanya'ya karşı, İngiltere ve Fransa'ya güvence vermesi
- C) Almanya'nın Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki etkisinin artması
- D) Sömürge alanlarının tükenmesi
- E) Almanya'nın Avusturya'yı Balkanlarda serbest bırakması

34. Aşağıdakilerden hangisi 1929 Büyük Bunalımı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Batı dünyasında Keynesyen politikalara geçilmesi
- B) Uluslararası ticaret hacminin artması
- C) İngiltere'nin uluslararası sistemin düzenleyicisi rolünü ABD'den devralması
- D) Batı dünyasında devletin ekonomiden çekilme sürecinin başlaması
- E) Batılı ülkelerin ekonomik güçlükleri aşmak için sömürgeciliğe hız vermesi

35.

- I. Truman Doktrini'nin ilanı
- II. Yalta Konferansı
- III. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulması
- IV. NATO'nun kurulması

olaylarının kronolojik sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) I, II, III, IV
- B) II, I, IV, III
- C) II, IV, I, III
- D) III, II, IV, I
- E) IV, II, III, I

36. Aşağıdakilerden hangisi İsrail, İngiltere ve Fransa'nın 1956'da Süveyş Sorunu yüzünden Mısır'a düzenledikleri saldırının siyasal sonuçlarından biri değildir?

- A) Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'daki etkisinin artması
- B) Mısır'ın, Süveyş Kanalı üzerinde tam denetim sağlaması
- C) İngiltere ve Fransa'nın Orta Doğu'daki etkisinin büyük ölçüde azalması
- D) Bağdat Paketi'nin kurulması
- E) ABD'nin Orta Doğu'da daha etkili duruma gelmesi

37. Soğuk Savaş döneminde yaşanan "Ekim Füzeleri Krizi"ne konu olan ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) ABD, Tayvan, Japonya, Çin
- B) ABD, Sovyetler Birliği, Küba, Türkiye
- C) ABD, Sovyetler Birliği, Küba, Yugoslavya
- D) ABD, Güney Kore, Kuzey Kore, Çin
- E) Sovyetler Birliği, Hindistan, Pakistan, Çin

38. Aşağıdakilerden hangisi İran İslam Devrimi'nin yol açtığı uluslararası gelişmelerden biri değildir?

- A) Körfez İşbirliği Örgütü'nün kurulması
- B) Petrol fiyatlarının yükselmesi
- C) ABD'nin Stratejik Savunma Girişimini (SDI) başlatması
- D) ABD'nin Carter Doktrini'ni ilan etmesi
- E) ABD'nin Çevik Kuvveti (RDF) oluşturması

39. Aşağıdakilerden hangisi İki Savaş Arası dönemin gelişmelerinden biri değildir?

- A) ABD'nin New Deal politikasına geçmesi
- B) İtalya'nın Habeşistan'a saldırması
- C) İspanya'da iç savaşın çıkması
- D) Yunanistan'da iç savaşın çıkması
- E) Almanya'da Kapp Darbesi'nin yapılması

40. Aşağıdakilerin hangisinde, Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılan ülke, ayrılmasına neden olan savaşla birlikte verilmiştir?

- A) Navarin Savaşı – Romanya
- B) Trablusgarp Savaşı – Sırbistan
- C) Kırım Savaşı – Yunanistan
- D) 93 Harbi – Makedonya
- E) Balkan Savaşları – Arnavutluk

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI/1(KPSS/1)

02 TEMMUZ 2006

ALAN BİLGİSİ TESTİ

A KİTAPÇIĞI

ÇAL.EKO. ve END.	EKONOMETRİ	İSTATİSTİK	KAMU YÖN.	ULUS. İLİŞ.
1. D	1. A	1. A	1. B	1. C
2. B	2. B	2. B	2. C	2. D
3. A	3. C	3. D	3. E	3. A
4. D	4. D	4. D	4. A	4. E
5. C	5. D	5. A	5. B	5. B
6. A	6. E	6. D	6. C	6. A
7. A	7. B	7. C	7. C	7. C
8. C	8. A	8. B	8. B	8. E
9. D	9. C	9. C	9. A	9. B
10. B	10. E	10. B	10. B	10. A
11. E	11. B	11. E	11. D	11. D
12. A	12. A	12. E	12. D	12. B
13. C	13. D	13. E	13. A	13. E
14. D	14. E	14. B	14. E	14. D
15. B	15. A	15. C	15. E	15. C
16. C	16. C	16. B	16. B	16. E
17. D	17. D	17. C	17. E	17. A
18. A	18. E	18. B	18. A	18. D
19. B	19. C	19. A	19. D	19. A
20. E	20. B	20. E	20. C	20. B
21. D	21. E	21. A	21. E	21. C
22. A	22. C	22. E	22. D	22. B
23. C	23. B	23. D	23. D	23. E
24. E	24. C	24. A	24. A	24. D
25. B	25. D	25. E	25. B	25. A
26. C	26. E	26. E	26. D	26. C
27. A	27. A	27. D	27. C	27. E
28. A	28. A	28. C	28. A	28. B
29. E	29. B	29. A	29. C	29. A
30. E	30. D	30. B	30. E	30. D
31. B	31. C	31. C	31. E	31. C
32. C	32. D	32. B	32. D	32. E
33. E	33. C	33. D	33. D	33. B
34. İPTAL	34. A	34. D	34. A	34. A
35. D	35. D	35. D	35. B	35. B
36. D	36. B	36. E	36. C	36. D
37. A	37. A	37. A	37. A	37. B
38. C	38. E	38. D	38. C	38. C
39. E	39. B	39. E	39. E	39. D
40. B	40. C	40. C	40. B	40. E